

Σαμιζντ Art 1

Ιλιον, πετρούπολη, άγιοι ανάργυροι

απρίλιος '01

...να βγάλεις στους δρόμους τις ανυπότακτες πράξεις,
να υποτάξεις τα σημαίνοντα στις πιο καταραμένες προσδοκίες,
να δεις την πόλη στο φως των αποκλεισμένων νοημάτων,
ν' αποτυπώσεις τις πιο άναρχες αποχρώσεις των πεπραγμένων...

σαμιζντάτ:
σύνθετη ρώσικη
λέξη:
σαμ: από μόνος
μου,
ιζ: προς τα έξω
ντατ: να δίνω
/και στην ρώσικη
ιδιολεξία: να
τολμάς να
δίνεις προς τα
έξω
/η λέξη αυτή
ονόμαζε τα
αντικαθεστωτικά
έντυπα που
διακινούνταν
χέρι με χέρι
στη Ρωσία και
στη μετέπειτα
Σοβιετική Ένωση

Περιοδικό λοιπόν: έντυπο που δεν είναι ανά ορισμένα χρονικά διαστήματα.

Ναι λοιπόν! Είναι ένα μπούχτισμα που σε φέρνει μπροστά σε ένα μάτσο ασπρά χαρτιά. Χαρούμενος ή ρημαγμένος. Αρχίζεις να μη χωράς σε τίποτε και πουθενά, να διεκδικείς τους δικούς σου χωρόχρονους. θες να βγάλεις τα οπραίνοντα στις πιο καταραμένες προσδοκίες, να δεις την πόλη στο φως των αποκλεισμένων εκδοχών της.

Να αποτυπώσεις τις πιο άναρχες αποχρώσεις των πεπραγμένων. Μετά να τρέξεις στο τυπογραφείο να δεις αν όλα πήγαν καλά, αν το μελάνι υπάκουει τα μοιρασμένα προτάγματα, να στηθείς στις διασταύρωσεις και τις πλατείες της πόλης για ν' αποχωρίστεις τον "μελανιασμένο" σου λόγο, να τον μοιράσεις χέρι με χέρι σε γνωστούς-αγνώστους περαστικούς, να τον παρακολουθείς καθώς θ' αφήνεται στην ποίρα του σαδισμού ή της φροντίδας τους.

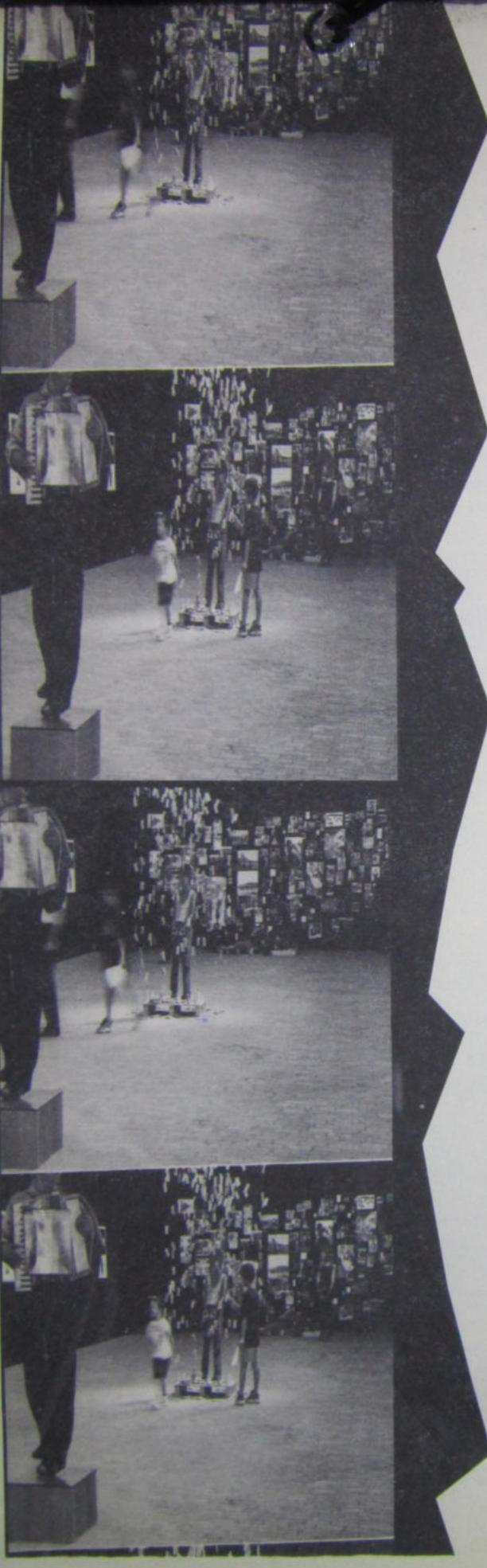
Ό,τι έγινε, έγινε.

Από τον "Θεροίτη", χώρο ραδιουργίας και ανατροπής πάντα ενάντια σε κάθε κράτος, σε κάθε αφεντικό, από μια συντακτική ομάδα μεταξύ αναρχικών που ανέλαβε να συντονίσει αυτή την έκδοση (βλέπεις, οι αναρχικοί τα πάνε καλά μόνο με την αυτοοργάνωση), από την "συγκινητική" δωρεά της coca cola στο Ίλιο, από το πάρκο περιβαλλοντικής αποστείρωσης, από την καφενοβιακή διευθέτηση του δημοτικού συμβουλίου της Πετρούπολης για την ανανέωση της άδειας του πολυμάγαγου Τέρα Πέτρα, από τους αφόρητα διασκεδαστικούς "ανεξάρτητους καλλιτέχνες" των δυτικών προαστίων, από τους στίχους του συντοπίτη Α. Καραγιάννη, από την πολεοδομική επιτίθευση, από τα φλύαρα διπλωματικά και στρατιωτικά περάσματα στο Τέτοβο...

Λαχάνιασε η μικρή μας πείρα στο χαρτί.

Τέλος πάντων, ήρθαμε για να μείνουμε.

*Το έντυπο αυτό δεν έχει κανενός είδους αντίτιμο, δεν είναι τοάμπα ούτε και δωρεάν. Το οποιοδήποτε κόστος του δεν μπορεί και δεν θέλει να αντισταθμιστεί με κάποιο χρηματικό ποσό, δεν μπορεί και δεν θέλει να εκτιμηθεί με κανένα "εμπορευματικό ισοδύναμο". Το έντυπο αυτό θέλει -πέρα από όλα τα άλλα- να εγκαθιδρύσει μια σχέση πέρα από τις "αυτονόπτες" καθημερινές σχέσεις των αξιών χρήσης και των ανταλλακτικών αξιών που χαρακτηρίζουν ανθρώπους, "πράγματα" ή προϊόντα. Η ανυπαρξία χρηματικού αντίτιμου πηγάζει από την συνολικότερη αντίληψη μας για τις κοινωνικές σχέσεις στην προοπτική της ανατροπής κάθε καταπιεστικού μηχανισμού και της εκτροπής κάθε εξουσιοδοτικού θεσμού. Αντίληψη που διατρέχει το πνεύμα του εντύπου και που δεν θα μπορούσε να είναι ούτε και στο ελάχιστο διαπραγματεύσιμη. Η στάση αυτή είναι συνάρμα και πρόταγμα μας για οιδήποτε δημιουργούμε στα πλαίσια του απελευθερωτικού εγχειρήματος.

η κυριαρχία

των μεταβλητών

“Πόλεις γκέτο με σχολεία γκέτο εισάγουν από την πίσω πόρτα την ταξική διάκριση, την οποία οι οικονομικές πολιτικές μας ισχυρίζονται ότι την καταργούν”
(από την ομιλία του πρωθυπουργού Κ.Σημίτη στο 11ο συνέδριο της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, Παρίσι 8-10 Νοέμβριο 1999)

Γέρετο: ετυμ. από ιταλική διάλεκτο ghetto "χυτήριο", ρ. ghettare "ρίχνω, πετώ". Η σημερινή σημασία οφείλεται στο όνομα ενός μικρού υποστού κοντά στη Βενετία, όπου υπήρχε ένα χυτήριο και εκεί είχαν υποχρεωθεί να διαμένουν οι Εβραίοι των 16ο αιώνα.

Τίλιο, Πετρούπολη, Άγ. Ανάργυροι. Μια περιπλάνηση στους φωτεινούς δρόμους, στα σκοτεινά σοκάκια, στα φωτεινά εμπορικά κέντρα, στα σκοτεινά παρακματικά καφενεία των παράδρομων, στις φωτεινές πλατείες, στις σκοτεινές αλάνες, στις φωτεινές βιτρίνες και στα σκοτεινά πρόσωπα αφίνει τη γένουστη μιας σοφερής αντίφασης. Ανακαίνισμένες προσόψεις επιβούλευντα τις γειτονικές ξεθωριασμένες διπλοκατοικίες, όπως βιαστικοί κουστουμάτοι στα στενά πεζοδρόμια πέφτονταν πάνω στους κακοντυμένους πεντητάρποδες με το φευγαλέο βλέμμα. Καθώς όλα αλλάζονταν με τρομερές ταχύτητες, οι συγκρούσεις εξελίσσονταν πρώτον καν γίνουν αντιληπτές.

Η κυριαρχία των μεταβλητών.

Ποιός κόσμος θα νικήσει σ' αυτές τις γειτονιές; Η εξουσία στίνει τους φανταχτερούς της πυρήνες σε πεζόδρομους στα πιο κεντρικά σημεία, κτίρια, υπαλλήλους, βιτρίνες, γκιαρέ, χρήμα, εμπορεύματα που διασκίζουν τις αρτηρίες της κατανάλωσης, αναμμένους φάρους περιπολικών που σαρώνουν ότι μένει έξω από το βελτυνέκ των καμερών. Και γύρω από την καρδιά και το νευρικό σύστημα της θεσμισμένης εξουσίας απλώνεται η πιο αινιγματική έκταση της πόλης: τα σκοτεινά κύτταρα. Οι εντολές αφορούν μια μιζέρια που πρέπει να εμπλουτίζεται ασταμάτητα. Κι όμως. Οι εντολές είναι ασύμμετρες, ασυντόνιστες, τυχοδιωκτικές. Τα σκοτεινά κύτταρα θα επεκταθούν “μοιραία” ακολουθώντας τη μοίρα των αντιφάσεων του συστήματος. 25% άνεργοι στις γειτονιές, νεόπτωχοι που αγγίζουν το πολύ τις παρυφές της μικροαστικής τάξης, χιλιάδες μετανάστες, πόλεις με “προβληματικό” και “ανεπιθύμητο” ανθρώπινο δυναμικό. Που επεκτείνεται και θα επεκτείνεται. Μοιραία. Ακολουθώντας μια μοίρα ασύμμετρη, ασυντόνιστη, τυχοδιωκτική.

Κι αν το κράτος, πέρα από την τρέχουσα χυδαία σοσιαλιστική του ρυτορεία, στοχεύει στην περικαράκωση του χώρου, του χρόνου, των σχέσεων, του μυαλού και της καρδιάς των ανθρώπων εδώ στις περιοχές μας, όπως φυσικά κι αλλού, αν απεργάζεται για μας μια μοίρα περιφέρομενη στην κατάρα ενός γκέτο,

τότε θα πρέπει να υπολογίζει τις δυνάμεις που θα αντιταχθούν σ' αυτή την προοπτική και σε κάθε προσπάθεια πραγμάτωσης της, θα συγκρουστούν με κάθε επιλογή που τους αφορά αλλά τους αποκλείει, θα οργανωθούν χωρίς ιεραρχίες, θα επικοινωνούν χωρίς διαμεσολαβητές και θα σαμποτάρουν κάθε διαδικασία εξατομίκευσης και διαχωρισμών.

Βρισκόμαστε κι εμείς σε κείνη την χωροταξική προεπιλογή που φιλοξενεί και θα φιλοξενεί τους “ριγμένους”, τους “πεταμένους”, τους “αποκλεισμένους”, γιατί δεν είναι τυχαίο ότι οι δικές μας περιοχές έχουν τη δική τους ιστορικότητα σε κάθε μορφή εκμετάλλευσης και καταπίεσης.

Στη σκιά των εξουσιαστικών προβολέων, ωστόσο, αχνοφέγγει το αυθεντικό φως αυτών που θέλουν να πολεμήσουν την Επιβολή. Και να λάμψουν στο προσκήνιο της Ιστορίας για μια ακόμη φορά. Πάνω στο πώμα της κάθε εξουσίας.

για τις διαδρομές...

Χώρος πρασίνου κατανάλωσης, εμπορικό τρίγωνο, οικοδομικό τετράγωνο, ζώνη εργασίας, ζώνη κατοικίας... Γεωγραφικός καταμερισμός της καθημερινότητας, όπου το πέρασμα από τον ένα χώρο στον άλλο προϋποθέτει και τον αντίστοιχο ρόλο που έχει ο καθένας να επιτελέσει. Δεν είναι λοιπόν μόνο ότι οι διαδρομές αποκτούν την ταυτότητα των περαστικών, αλλά και το ακριβώς αντίθετο, επανασυνθέτουν και προσδίδουν τις ταυτότητες. Η τέχνη της πολεοδομίας άλλωστε συνίσταται ακριβώς σ' αυτό στο "ν" ανακατεύει δηλαδή το καθημερινό μακιαζελλικό «διαίρει και βασιλεύει» με μπετόν αρμέ.

Οι πολεοδόμοι, οι «σύγχρονοι έμποροι των πόλεων», μπορεί να φαντασιώνουν μεραρχίες από μπουλότερζες να ισοπεδώνουν στο όνομα της «λειτουργικότητας» και της «αναβάθμισης»

οικοδόμησης και αναπαραγωγής των κατατομών που ορίζουν το κοινωνικό περιβάλλον. Αυτό το περιβάλλον διασκειρίζεται σε πολεοδομικός σχεδιασμός και στίνει χώρους όχι πάνω στη βάση «αφρημένων» κοινωνικών αναγκών, αλλά χώρους που καθρεφτίζουν τις κυριαρχείς αξίες και που με τη σειρά τους θ' αντανακλαστούν πάνω στις «αφρημένες» ή και «πραγματικές» κοινωνικές ανάγκες.

Δεν είναι τυχαία λοιπόν, η επίκληση (από τους ψηφιοθήρες αρχοντίσκους ως τους πανεπιστήμιους κρατικών υπηρεσιών και τους εργολάβους κατασκευαστές) της «αναγκαϊότητας» της ανάπλασης, διανθισμένης πάντοτε με δημοκρατικές περί «βιοτικό επιπέδου» και «επαναστοικειοποίησης του δημόσιου χώρου» ρητορίες. Όταν τα δρια της πόλης φτάνουν σε κορεσμό, η ροή υποδειζεων και εμπορευμάτων και οι παράλληλες διαδρομές των υπηκόων χρειάζονται την επανένταξή τους σε χώρους λειτουργικότερους. Κι αν οι «οάσεις» συντριβανών και η διασπορά πράσινου κάγκελου (νέο είδος αστικής χλωρίδας;) στα πιο απίθανα μέρη της πόλης, προκαλούν αυτόμata και το ειρωνικό βλέμμα των περαστικών σαν άκρη πάρα πέρα από την δημάρχων, παρόλα-

ολόκληρα οικοδομικά τετράγωνα... η πραγματικότητα όμως αυτή που μερικές δεκαετίες πριν, στοίβαζε στο όνομα του γρήγορου κέρδους τους προλεταρίους σε περιοχές-αποθήκες δίχως να ενδιοφέρεται για «σκέδια πόλης» κτλ., είναι αυτή που ακόμη και σήμερα εμποδίζει την υλοποίηση των φαντασιώσεών τους. Και στη θέση αυτής της ανικανοποίησης -σχεδόν πολεμικής- επιχείρησης, γεννήθηκε και ο «μητρικός εμβέλειας» όρος **ανάπλαση**.

Το zήτημα της ανάπλασης (και του πολεοδομικού σχεδιασμού γενικά) δεν οφερά απλά το οικονομικό κέρδος των εργολάρβων, αύτε το κύρος που τυχόν θα εισπράξουν ως υπεράξια τοπικοί ή μη αρχοντίσκοι. **Ο ορίζοντας της πόλης διαμορφώνεται παράλληλα με τον ορίζοντα της καθημερινότητας.**

Η καθημερινότητα των υποδειζεων που επιβάλλει τους προκαθορισμένους της χρήσους και ρόλους στους υπηκόους, χρειάζεται και την τρίτη της διάσταση, αυτήν που θα της προσδώσει την απτή της υλοκόπιτα. Και εκεί ακριβώς έρχεται η πολεοδομία για να οριοθετήσει χωρικά τους διακωνισμούς και να τους προεκτείνει. Να διαμορφώσει τελικά μια σκέση με το χώρο, της διαδρομές και τις συμπεριφορές που του ταριχάζουν.

Η κατέργαστα του πεδίου της πόλης είναι αυτή που θα δώσει και το «κοινωνικό ύδραυλο» στο χώρο, νόμημα ίκανό να μεσολαβεί, να εδέγκει, να επιβάλλει και τις ανάλογες «κοινωνικές χρήσεις». Το πώς διαμορφώνεται το τοπίο της πόλης λοιπόν δεν είναι απλά σήμη γεωμετρικού στοιχείου μεταξύ κτιρίων και δρόμων σε σειρές λειτουργικότητας, αλλά μια πολύ συγκεκριμένη πράξη

τα, π ούπαρξη τους εντάσσεται μέσα σ' ένα γενικότερο πλάνο και φιλοσοφία αναδιοργάνωσης της πόλης.

Από τις καινούριες πλατείες που η αισθητική τους επιτείνει την απουσία συνεύρεσης, ως τη φωταγώγηση εκείνων των σπιμείων που μπορούν να συγκεντρώσουν κόσμο, ακριβώς για να ελέγχονται κάθε στιγμή οι συμπεριφορές. Από την ανάδειξη παλιών και νέων κέντρων κατανάλωσης σαν κεντρικά σύμβολα της πόλης, και την παράλληλη φιλολογία που συνδέει την αύξηση των κερδών των μαγαζατώρων με τη βελτίωση της «ποιότητας ζωής». Ως τις «λυτρωτικές» κυκλοφοριακές ρυθμίσεις και τη διάνοιξη νέων δρόμων για τη γρηγορότερη ροή ανθρώπων και εμπορευμάτων... Η περίφημη «ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου» μεταφρασμένη στη γλώσσα των αφεντικών σε εργατοώρες παραγωγής και κατανάλωσης.

Η «επαναστοικειοποίηση του δημόσιου χώρου» που ολοένα και πιο πολύ εκπομπίζεται από πολεοδόμους και μη είναι διπλά απατηλή. Όχι μόνο γιατί δεν υπάρχει επαναστοικειοποίηση αλλά περαιτέρω αποκιοποίηση του χώρου από τις αξίες των αφεντικών και το άπλωμα του κοινωνικού ελέγχου. Άλλα και γιατί το «δημόσιο» αυτού του χώρου δεν είναι παρά η επιβολή και η προέκταση του ιδιωτικού. Γιατί δεν είναι μόνο ότι οι ρυθμοί της καθημερινότητας της πόλης απλά ορισθετούν την μοναξιά και την εξαπομίκευση, παράλληλα την προϋποθέτουν. Εκεί που οι διαδρομές των υπηκόων συναντιούνται, εκεί ακριβώς είναι που θα διασπαστούν, υποκλινόμενες στις προστακτικές των βιτρίνων της κατανάλωσης, στη συνωστιζόμενη «επικοινωνία» των διασκεδάδικων, στους χρόνους που νοικιάζουν την αφεντικά. Το «δημόσιο» χρειάζεται από άκρη σε άκρη την ομαλότητα του ιδιωτικού.

Το zήτημα λοιπόν δεν είναι μια «όμορφη» πόλη όπου ο καθένας θα κινείται «ευχάριστα». Αυτό άλλαστε το έχει αναλάβει προ πολλού να το φέρει σε πέρας η αρχιτεκτονική της αλλοτρίωσης. Ούτε η γειά μάτια αφέλεια επίκληση της «χαμένης γενονίδας», λέσ, και εκεί η γλώσσα της εξουσίας απούσιασε. Άλλα η επίθεση τόσο στη ροή της πόλης, η ανυπακοή στους κανόνες της, δασ και το σημιτάρισμα όλων των θεομάν και μπκανισμών της εξουσίας που την οικοδομούν ενάντια μας. Η πόλη-βιτρίνα και οι βιτρίνες της πόλης πρέπει να θρυμματιστούν μαζί με τις προσδοκίες των αφεντικών.

Στη διάρκεια επιχείρησης «σκούπας» στα Ν.Λιόσια, στα σκοτεινά εκεί στην αρχή της Ιδομενέως, μπάτσοι έσπουσαν την κλούβα τους, σταματούσαν λεωφορεία ή ξαμολιόντουσαν στους γύρω δρόμους συλλαμβάνοντας μετανάστες. Αναρχικοί ωστόσο, από τις γύρω περιοχές, την ίδια ώρα φρόντιζαν και σταματούσαν τα λεωφορία σε προηγούμενες στάσεις, ειδοποιώντας μετανάστες για το τι τους περιμένει λίγα μέτρα πιο πέρα. Επίσης σύντροφοι απλώθηκαν στους δρόμους γύρω από την κλούβα «διώχνοντας» μετανάστες από την ενέδρα. Την άλλη μέρα με εκδήλωση στην κεντρική πλατεία, εκφράστηκε η αντίθεση στις άθλιες κρατικές ενέδρες και μοιράστηκε αυτό το κείμενο δημοσιοποιώντας την κίνηση αλληλεγγύης.

MIRUPAFSHIM...

Οι έλληνες δεν είναι ρατσιστές. Απλώς δεν γουστάρουν τους ξένους και περισσότερο τους αλβανούς. Εντάξει, αυτό το μάθαμε.

Και τώρα τί θέλουν; Θέλουν να φύγουν οι ξένοι και περισσότερο οι αλβανοί...

Και πότε ήταν εδώ; Όταν το υπουργείο εμπορίου απαγόρευε την ενοικίαση σε αλλοδαπούς χωρίς χαρτιά και τους ανάγκαζε να στριμώχνονται σε αποθήκες ψυχών, στα ακατοίκητα τετραγωνικά ψίχουλα των «ανιδιοτελών» ελληνόψυχων μικροϊδιοκτητών;

Όταν το υπουργείο υγείας απαγόρευε τη νοσηλεία σε αλλοδαπούς χωρίς χαρτιά και τους ανάγκαζε να ασπμάνουν τις αδημονούσες χούφτες «ανιδιοτελών» ελληνόψυχων αλμπάνηδων;

Όταν το υπουργείο εργασίας κτύπαιε στην πλάτη εργοδότες σε χωράφια και οικοδομές, σε κουζίνες μεσοαστικών κωλόσπιτων και σε ανήλιαγα μπουρδέλα;

Όταν το υπουργείο δικαιοσύνης έστελνε τις κλούβες σε ελληνόψυχα τηλεφωνικά ραντεβού κάθε φορά που -ώ του θαυματος- οι μετανάστες ήταν να πληρωθούν και κατευθείαν τους απέλαυνε;

Όταν οι ελληνόψυχοι μπάτσοι έβρισκαν τις καινούριες ζωντανές τους κουκλίτσες για τη διεστραμένη εκτόνωση των συμπλεγμάτων κατωτερότητάς τους;

Ε, λοιπόν, οι αλλοδαποί δεν ήταν εδώ. Ήταν περιφερόμενα φαντάσματα στα σοκάκια του μικροαστικού σκοταδιού. Τι λοιπόν θέλουν οι μπατσίτες έλληνες; Να σκοτώσουν εντέλει ήδους τους αλλοδαπούς; Ε, λοιπόν, μήπως δέν τους σκοτώνουν αφέρτα με την πρώτη ευκαιρία;

Μέτρα πτώματα αν βλέπεις καλά μέσα στην καρδιά του σκοταδιού και ελάχιστα πιο κει από τον φεύγικο ήλιο της τηλεοραστικής.

Τι κάνουν οι ελληνόψυχοι αριστεροί μάχιμοι στους δρόμους του ψηφιοθηρικού αντιαμερικανισμού; Τι κάνουν οι απίθανοι χριστιανοί στις ουρές του «άξιον εστί» με το επιχείρημα ότι όλοι είναι παιδιά του ίδιου θεού. Τι κάνουν οι φιλεύσπλαχνοί «μπατσίτες» στον σκουπιδότοπο των αξιοδάκρυτων ψηφισμάτων;

Τίποτα. Μάζι με τους άλλους κάνουν που και που καμιά βόλτα απ' την ομόνοια, όταν χρειάζονται κάποιο μερεμέτι στο καινούριο τριάρι απόκτημα της δανειοληπτίας τους ή στο χωραφάκι για το παραδοσιακό λάδι.

Οι σκούπες μαζεύουν σκουπίδια και όχι ψυχές. Και μπορεί να «καθαρίζουν» τα ανεπιθύμητα «σκουπίδια» που ξαναζωντανεύουν τα συνοικιακά πάρκα ή τρέφουν τα θανατηφόρα εργοτάξια, αλλά ποτέ δεν θα «καθαρίσουν» την ψευδαίσθηση του τηλεοπτικού ήλιου από το σκοτάδι της θλιβερής καθημερινότητας.

Ολα αλλάζουν. Ναι. Και το πιο γλυκό μπαστάρδεμα συνεχίζεται για να ανοίγει τις συνειδήσεις μας. Όπως ακόμα μιλάμε για τούρκικο καφέ, νταΐδες, μάγκες, σερβάν, ντομάτες, μπιμπέλο, μαντάτο, κόμπλεξ και λάιφ στάιλ, έτσι θα μάθουμε και το μιρουπάστιμ.

Mirupafshim λέμε στους αλβανούς μέσα στις κλούβες και σημαίνει καλή αντάμωση.

Καλή αντάμωση για έναν περίπατο σε έναν όμορφο δρόμο, όπου στολίδια θα είναι δεξιά και αριστερά οι κρεμασμένοι ελληνόψυχοι κυνηγοί κεφαλών. Ενστολοί και μπ.

... στα αλβανικά θα πει
ΚΑΛΗ ΑΝΤΑΜΩΣΗ

πίσω από τις κιθάρες...

Μια νέα πραγματικότητα άρχισε να διαμορφώνεται στο ελληνικό μουσικό στερέωμα, ως τις αρχές της δεκαετίας του '90 εώς τις μέρες μας. Οι αδράγαγες ανάγκες της Αγοράς, σε συνδυασμό με το -μέχρι τότε και δύον αφορά εγχώρια μουσικά προϊόντα- παρθένο καταναλωτικά πεδίο της νεανικής αμφισβήτησης, ήταν οι βασικές γενετικούργες αιτίες της.

Το διαμόρφωση και διαχείριση της πραγματικότητας αυτής, ανέλαβε η ντόπια μουσική βιομηχανία, με **Δούρειο ίππο** ένα συρφετό από έμμισθους δισκογράφικους και ραδιοφωνικούς παραγωγούς, και υλικό τους πάντα εν αρθρονία επιδοξους ροκ σταρ, κατόρθωσαν μέσα σε μια δεκαετία να πρωθήσουν αποτελέσματικά το νέο τους **εμπόρευμα**: δεκάδες συγκροτήματα με **κίνητρο** την δημοσιοποίηση του «έργου» τους, **περιεχόμενο** την «ευαισθησία» τους και την ανάγκη έκφρασή της, και **περιτύλιγμα** την «αντί-θεωρησή» τους για τα «κακώς κείμενα» της κοινωνίας.

Το χαμπλό κόστος κομπίς -ψηφιακών πια- δίσκων και η ολοένα αυξανόμενη ανάγκη του νεανικού κοινού για κάτι «διαφορετικό», επέτρεψε στις εταιρίες να έχουν ως πολιτική τους την λογική: **έλα και γράψε ό,τι θες και όσο πουλήσεις**. Ωστόσο, επειδή κάθε εταιρία θέλει να πουλάει όσο το δυνατό περισσότερο, η πολιτική αυτή συνοδεύτηκε και από την απαραίτητη ομάδα υποστηρίξης της, δηλαδή, επαγγελματίες μουσικούς, δημοσιοσχετιστές διαφημιστές, επικοινωνιολόγους κτλ. Που συνδράμουν τους νέους μουσικούς με ένα δυό τραγουδάκια-συνταγή για να πουλήσουν καπιτίς, δύο τρεις ατάκες για τις συνεντεύξεις με κάποιο δήθεν βάθος και μερικές συμβουλές για το κοινωνικό και ενάντια στις εξαρτήσεις πρόσωπο, που **πρέπει** να δείχνουν προς τα έξω.

Τα αποτελέσματα κωμικοτραγικά. Οι καλλιτέχνες να δηλώνουν πως θέλουν-ν' αλλάζουν τον κόσμο με τη μουσική τους αλλά και να τον διασκεδάσουν ταυτόχρονα, να συμμετέχουν σε εκδηλώσεις αφιλοκερδώς, διαφημίζοντας τα μαγαζιά που παίζουν μέσα από αυτές, να καταγγέλουν την καταναλωτική κοινωνία προτείνοντας στο κοινό τους να τους καταναλώσει, να «απαξιώνουν» τους πολιτικούς στηρίζοντάς τους με τη συμμετοχή τους στις κομματικές-δημοτικές εκδηλώσεις τους, να εκθειάζουν την αντίσταση και τη σύγκρουση με τις επιλογές των κυρίαρχων την ώρα που οι ίδιοι είναι απόλυτα υποταγμένοι σ' αυτές, να χλευάζουν το μικροαστικό τρόπο ζωής όντας οι ίδιοι απόλυτα μικροαστοί.

«ότον πα τα πρόγραμα πίταν ώριμα για να πηγαδάπτουμε κάποιον δίσκο, έπρεπε να βρούμε όνομα για το γκρουπ. Μέχρι τότε πάγια χώρς να μας ενδιαφέρει το όνομα. Πήγαμε στην εταιρεία και ο διευθυντής έφραξε κάποιο όνομα που να περιέχει το γράμμα „ρ“, γιατί το θεωρούσε πιο εύχο. Ετσι βρήκαμε το „ρεύματα“. Τότε ο Δημήτρης είπε προσθέτουμε και το υπόγεια για να μπορέσουμε να φτιάξουμε και το μόδο μας (ξέπουλον δύο σε γέλια). Το ρυθμολογικό στοιχείο είναι ότι ο τίτλος παραπέμπει στην πόλη. Τα υπόγεια ρεύματα είναι κατεξοχήν ρεύματα πόλης». Το στούντιο το θεωρούν σπίτι τους. Όλοι κάνουν άλλες δουλειές μέχρι τη μουσική να μπορέσει να γίνεται το κύριο επάγγελμά τους. Αν και δεν θέλουν προς το παρόν να την αντιμετωπίσουν σαν επάμε.. (απόσπασμα συνέντευξης σε *life style* περιοδικό)

Ωστόσο το νέο προϊόν πήγε καλά, για τις εταιρίες φυσιτα και διαφημίσεις και λίγα «δυστυχώς» ψήφουλα για τους καλλιτέχνες, αναγκάζοντάς τους έτσι να τρέχουν ανά την ελλάδα σε μικρά ή μεγάλα μαγαζιά, ξεπουλώντας την πραμάτεια τους για ένα

καλό υνυποκάμπτο, στο όνομα βέβαια της επικοινωνίας με το κοινό και την ανάγκη τους να γνωρίσουν ανθρώπους (sic).

Αυτά ως προς τις πωλήσεις και τη δημοσιότητα, γιατί στο θέμα της **δημιουργικότητας** -της ουσίας δηλαδή- η έκβαση ήταν απογοπευτική. Ο νεοαποκτηθείς **επαγγελματισμός** τους -έννοια εξ ορισμού αντίθετη με τη δημιουργία-, η εναγώνια προσάθεια **παραγωγής έργου** μπρός τον κίνδυνο της αφάνειας και της **εκπλήρω-**

σης των όρων που θέτουν οι εταιρίες στα συμβόλαια τους, η έμφαση στο **φαινεοθαί** σε συνδυασμό με το σαθρό «είναι» (απαραίτητα στοιχεία κάθε έμψυχου ή μη εμπορεύματος που λανσάρει το Θέαμα), εξόρισαν την όποια **έμπνευση** από το έργο και αναίρεσαν κάθε ίχνος **αυθεντικότητας** από το **βίωμα** όσο και την **αναζήτηση** από τους φιλόδοξους δημιουργούς.

Στην προσάθεια να καλυφθεί αυτό ακριβώς το **κενό περιεχομένου**, οφείλεται πιο τάστη αρκετών «ανεξάρτητων» καλλιτεχνών, να αναφέρονται στην τυχόν **καταγωγή** τους από τις υποβαθμισμένες δυτικές συνοικίες της Αθήνας και του Πειραιά, καθώς και οι αναφορές περί **ταξικότητας** ως μια απόπειρα συναισθηματικής ταύτισής τους με το κοινό μέσω υποτείμενων **κοινών βιωμάτων**. Από τα βιώματα αυτά επικερέεται να αλιεύθει η αυθεντικότητα της ταυτότητάς τους (με το γνωστό «καταντιδικό» τρόπο), καθώς και το περιεχόμενο του έργου των αυτόκλητων εκφραστών, όχι του «πόνου του λαού» αυτή τη φορά, αλλά της «κραυγής απόγνωσης» των οποκλεισμένων και αγανακτισμένων προλετάριων. Η τακτική προσβλέπει επίσης στην κατασκευή ενός οργισμένου ιματιού, μέσω της πλαστής κοινότητας με την παραβατικότητα και την αντίδραση που χαρακτηρίζει την νεολαία των περιοχών μας αλλά και δόλωμα για την καταναλωτική τους δύναμη. Απαραίτητη δεκανίκι αυτού του είδους του εμπορίου, είναι η επαναστατική φρασεολογία, όπως οι αναφορές σε «φωτές» και σε «γουρούνια μπάτους», ασκέτως βέβαια σαν όλα αυτά απέχουν έπι φωτός από την καθημερινότητα των εκφραστών τους.

Χαρακτηριστικό σημείο, είναι η απόσχιση κάποιων από αυτούς από τη μαμά-εταιρεία που τους δημιούργησε ή προώθησε και το σπίτι μονάδι τους εταιρειών, με την πιο σύγχρονη καπιταλιστική εκδοχή μάλιστα.. Οριζόντια ιεραρχική δομή, αίσθηση ταύτισής των εργαζομένων σε αυτές με τη συμφέροντα της εταιρείας, φευδαριστήσεις δημιουργίας κινήματος με το έργο που πάρουν κτλ. Δημιουργώντας έτσι τη δική τους αγορά από δισκους, μπλουζάκια, αξεσουάρ, μαγαζιά, μόδα και φυσικά περισσότερα κέρδη.

Μέσα από την περιγραφή των παραπάνω καταστάσεων, πρόθεση δεν είναι να αγνοθείν οι όποιες «καλές προθέσεις» κάποιων από αυτούς, στο ξεκίνημά τους τουλάχιστον -σαν και το γνωστό ρήτο περί κόλασης της ερμηνεύει κατάλληλα- ούτε ν' ανα-

προβάλλουν οι ευπόροι

δειχθεί παντού των μουσικών ή οι έτσι και αλλιώς ματαιόδοξες επιδιώξεις τους. Εξάλλου ο κομπασμός, η σεμνότητα, το ψώνισμα, η προσγειωμένη αυτοπαρουσίασή τους, ακόμη και η σκληρή αυτοκριτική τους μερικές φορές, δεν παύουν να είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος για την εξαργύρωση των συναισθημάτων τους. Η αναφορά μας στην δίθεν επαναστατικότητα και την φρασεολογία που τη συνοδεύει, δεν στοχεύει στην ιεροποίηση της, τη διαφύλαξη ή την μονοπάλωση της άσκοπης της από κάποιους, αλλά στην κατάδειξη της σκοπιμότητας της χρήσης της από το εμποροκαλλιτεχνικό συνάφι.

Ο μικρός, αλλά όχι αμελητέος σε ευθύνες ρόλος τους στην **εμπορευματοποίηση της κουλτούρας και του πολιτισμού** που παράγουν οι άνθρωποι, είναι προφανές πως είναι επιμελώς σκονοθετημένος από τα **διευθυντήρια παραγωγής θεάματος και προϊόντων**, που αλάνουν καθημερινά με χιλιάδες ορατούς ή αδρατούς τρόπους τις **επιθυμίες** και τις **ανάγκες** μας. Είναι γνωστό επίσης -η ιστορία ξέρει να μιλά- πως κάθε μουσικό «επαναστατικό» ή όχι κίνημα, που δεν αντιβαίνει τα κατεστημένα πρότυπα στης **δομές** και τα **χαρακτηριστικά** του και ασκέτως των επιδιώξεων του, είναι εν δυνάμει, χρήσιμο εργαλείο στα κέρια των κυρίαρχων, για την εκπειθήση και εκτόνωση κάθε νεολαίστικης αντιδραστικότητας.

Σε αυτό ακριβώς το πεδίο, η έμμεση ή άμεση συνεισφορά των καλλιτεχνών, είναι μεγάλη και απλόχερη, είτε το αντιλαμβάνονται είτε όχι, αφού με δεδομένη τη συνθήκη πως δι, ή κι αν κάνουμε είναι **Πολιτικό** (δηλαδή είναι πρόταση από μόνο του με συγκεκριμένο κοινωνικό αντίκτυπο και προεκτάσεις) το **ζήτημα** δεν είναι οι προθέσεις και οι επιδιώξεις του καθενός ούτε της «κατ' ανάγκη» συμμετοχή* του σε αυτή την κατάσταση, αλλά το αν δέχεται να είναι μέρος της ή όχι.

Είναι πεποιθηστή μας εξάλλου, πως η **αντίσταση** και οι **ανατρεπτικές αναζητήσεις** των άνθρωπων μέσω της «καλλιτεχνικής» τους έκφρασης, σαρκώνεται μέσα από την κάθετη διαφοροποίηση από τις εξουσιαστικές επιβαλλόμενες συνθήκες (εμπόριο, διαφήμιση, ρόλους κτλ.) και πηγάζει από ένα συνολικό τρόπο ζωής που επιτίθεται σ' αυτές, σε κάθε πυχή της καθημερινότητας, με πρόθεση να τις ακυρώσει.

ΑΙΣΧΟΣ

Ο ΔΙΗΓΕΣ ΝΕΩΝ ΛΙΟΝΤΑΡΙΩΝ ΜΕΤΕΚΔΙΓΙΑ ΒΕΒΑΙΑ ΜΑΣ ΣΤΕΡΕΙ ΑΡΩΜΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΑΙΤΟ ΞΗΡΟ ΤΗΣ ΟΝΟΙΣΣΙ ΣΤΙΣ ΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΕΡΧΕΙΜΟΔΟΙΟΥΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ Η-ΟΥΛΙΕΣ ΜΑΣ ΛΗΜΠΟΥΡΤΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΙΕΣ.

ΑΥΤΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΙΔΙΑ :

- ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΜΕ ΚΑΝΕΙΝΟ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙΚΟ ΦΕΡΜΟΚΙΝΤΙΟ
- ΔΕΝ ΕΙΝΑΙΔΟΥΝ ΤΗΝ ΛΗΜΠΟΥΡΤΙΚΗ ΜΑΣ ΕΚΦΡΑΣΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ "ΠΙΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ"-ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΝ ΠΡΟΠΥΓΓΙΩΝ
- ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΟΥΝ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΤΙ ΉΟΥ ΑΠΟΤΡΕΠΕΙ ΤΗΝ ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗΝ ΚΑΙ ΑΥΤΟΛΙΕΥΟΥΜΕΝΗΝ ΤΟΥ ΚΙΡΟΥ-ΧΡΟΝΟΥ ΜΑΣ

ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ

- ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΗΝ ΑΙΓΑΙΝΙΚΗΝ
- ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΣΚΕΥΟΠΕΙΣ ΤΗΝ ΚΝΩΠΑΝ ΣΥΜ-ΗΡΩΙΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
- ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΤΟΛΙΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΔΟΥΣ ΉΟΥ ΜΟΙΡΑΖΕΙ ΧΕΙΡΟΝΑΙΔΕΣ

ΟΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΠΙΛΑΦΙΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣΣ ΕΥΕΞΗΣΙΑΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΝΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ

ΔΕΝ ΘΑ ΑΝΗΙΟΥΜΕ ΤΟΝ ΞΗΡΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΝΑ ΓΙΝΕΙ Ο ΤΑΧΟΣ ΤΩΝ ΟΝΟΙΡΩΝ ΜΑΣ.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΚΙΝΗΣΗ ΜΟΥΣΙΚΩΝ
ΑΝΤΙΣΕΒΟΥΣΙΑΣΤΕΣ ΝΕΩΝ ΛΙΟΝΤΑΡΙΩΝ

Οι ροκ συναυλίες τα πρωτιά της Κυριακής, στους κινηματογράφους Άνταρμς στο Αιγάλεω και Διάνα στα Νέα Λιόσια, με τον απαραίτητο ρεφενέ για την ενοικίαση των μπαχνημάτων, το κράχιμο και τα γιουχαΐσματα ως μοναδικοί τρόποι συμμετοχής στις εκδηλώσεις των δήμων για την «προσέγγιση της νεολαίας». Το «άρσαμα» σε πλατείες και πάρκα και οι συναθροίσεις σε εγκατελειμένους χώρους και κτίρια από τα «φρικιά» και τους διαφορετικούς πην δεκαετία του '80, το στήσιμο αργότερα στις αρχές του '90, αυτοοργανωμένων με σαφές ανατρεπτικό περιεχόμενο εκδηλώσεων, από αναρχικές-αντιεξουσιαστικές ομαδοποιήσεις, είναι μερικά από τα σημεία που στοιχειοθετούσαν μια κουλτούρα νεολαίστικης αντίστασης, που χαρακτήριζε και ίσως ακόμη χαρακτήριζε το τοπίο των δυτικών συνοικιών. Μια κουλτούρα που τείνει να νεκρωθεί-αφομοιωθεί από τις προθέσεις των επικειμενικών, με σημεία ανάφοράς της μαγαζιά πλέον, όπως το underground στο Περιστέρι, το «στον αέρα» στην Πετρούπολη κα. είτε από την προσπάθεια οικειοποίησης και «μαντρώματος» των νεολαίστικων δραστηριοτήτων (μουσική, γκράφιτι) από τους Δημοτικούς διαχειριστές -έμμισθους ή όχι- των πολιτιστικών εκδηλώσεων στις γειτονίες μας. Όλα αυτά βέβαια με κράχτες, τους ντόπιους «ανεξάρτητους» ή «ευαισθητους» καλλιτέχνες.

* Στον αντίοδα αυτής της πραγματικότητας -και κατά την τελευταία δεκαετία- αναρχικοί και αντιεξουσιαστές έχουν κινηθεί ενάντια στις εμπορευματικές και θεαματικές κυριαρχίες λογικές.

Είτε με κινήσεις επιθετικού χαρακτήρα όπως καταλήψεις ραδιοφωνικών σταθμών, παρεμβάσεις και εκτροπές συναυλιών, επιθέσεις σε μαγαζιά-ναούς του εμπορεύματος κτλ.

Είτε με δημιουργικό ξεπέρασμα των κυριαρχικών δομών, με στήσιμο εκδηλώσεων, συζητήσεων, προβών, πνογραφήσεων και διακίνησης μουσικού έργου πάντα στη βάση της αυτοοργάνωσης.

Σε όλη αυτή την πορεία φυσικά δεν έλειψαν αντιφατικές -σε σχέση με τους στόχους- αλλά και συγκρουόμενες -μεταξύ τους- πρακτικές επιλογές. Επιλογές που κινήθηκαν από την -πέραν των δηλωμάτων προθέσεων- εν μέρει διαιώνιση εμπορευματικών και θεαματικών χαρακτηριστικών μέχρι, ωστόσο, και το καθολικό ξεπέρασμα αυτών των χαρακτηριστικών..

αφίσα των χωρίδων όρους το 1989 στα Ν. Λιόσια με εργονού τον έπειτα
από λόγο "ανεξάρτητης ομιλούσας ομιλούσας" ντροπήν παραπομπής επιλογής
από την παραπομπή της ομιλούσας ομιλούσας στην παραπομπή της ομιλούσας ομιλούσας

για την υπόθεση των διωκομένων αναρχικών ΦΟΥΡΛΗ ΚΑΙ ΓΚΙΝΑΔΑ

Στις αρχές του Μάρτιου ένα πιτσιρίκι από την Μυτιλήνη, ενώ πίσω στην χτυπημένο από βαριά αρρώστια, πέθανε τελικά "εσπευσμένα" από την αμεριμνοποιία του "γραφειοκρατικού" μπχανισμού. Τα εκατομμύρια που είχαν μαζεύτει από εισφορές για μια εγχείρηση στο εξωτερικό δεν μπόρεσαν να αποδεμεντούν από την τράπεζα. Τα ρεμάλια των τραπεζών συνοφρυνόνταν επικαλούμενοι την νομιμότητα της πράξης τους με θράσος απέναντι στην εικονική αγανάκτη των μη. Ο κρατικός μπχανισμός για μια ακόμη φορά άνοιξε το βάραθρο των συγκρουόμενων αρμοδιοτήτων για να απορροφήσει μέσα στην κασμωδία του τους κοινωνικούς κραδασμούς. Και οι γονείς του πιτσιρικά, μόλις οι προβολείς αποσύρουν και το τελευταίο τους φως από την υπόθεση, θα μείνουν μόνοι να σέρνουν την εκφυλισμένη τους οργή από δικαστήριο σε δικαστήριο, μαθαίνοντας επιπλέον και τον τρόπο που η "δικαιοσύνη" καιδεύει τους "συγγενεῖς" της.

Τις ίδιες ακριβώς μέρες, στα έγκατα του κρατικού μπχανισμού, κάποιοι ανώτεροι υπάλληλοι του υπουργείου Δικαιοσύνης αντί να διευθετούν στα γρήγορα το νομικό κενό που επέτρεψε τη θανάτωση του άμοιρου πιτσιρικά, μπχανεύονταν έναν κραταϊδό νόμο ενάντια στο "οργανωμένο έγκλημα και την τρομοκρατία". Ένα νόμο χωρίς τις "αγκυλώσεις" και τις "δεσμεύσεις" του παρελθόντος. Ένα νέο τρομοκρατικό νόμο.

Οι δύο αυτές υποθέσεις ωστόσο, δεν συ-

ναντιούνται μόνο στο επίπεδο της αναφορικής διαπίστωσης. Λίγες μόλις μέρες μετά το θάνατο του πιτσιρικά εξερράγουσαν κάποιοι "αυτοσχέδιοι εμπροστικοί μπχανισμοί", όλοι στη Θεσσαλονίκη: σε μια τράπεζα, σε παράρτημα του υπουργείου υγείας και πρόνοιας και σε ένα ιπλεοπτικό κανάλι, σαν αντανακλαστική απάντηση σε μια ακόμη απαξίωση της ζωής από το κράτος και τα αφεντικά. Λίγες μόλις ώρες μετά τους εμπροσμούς έγιναν δύο συλλήψεις. Δύο ασφαλίτες περιπολούσαν στην περιοχή που έγινε ο ένας εμπροσμός. Ο ένας από τους ασφαλίτες, ενώ προσπαθούσε να παρκάρει το "υπερρεσιακό" αυτοκίνητο, ισχυρίζεται ότι είδε τους Θ. Γκινάλα και Θ. Φουρλή να μπαίνουν σε ένα από τα κτίρια-στόκους λίγα λεπτά πριν τον εμπροσμό. Ο άλλος από δίπλα απλά ισχυρίζεται ότι τον άκουσε να λέει ότι είδε αυτούς τους δύο γνωστούς αναρχικούς. Σχεδόν αμέσως(!) ξεπάρκαραν το αυτοκίνητο και σπάζουν την καρότσα τους, κινητοποιούντας την πλατεία της Αριστοτέλους σε έναν αναρχικό πολιτισμό. Οι μπάτσοι της Επανάστασης της Αθήνας έρχονται στην πλατεία της Αριστοτέλους, σε μια απόδειξη αγοράς μονωτικής ταινίας(!), εκδόθηκε ένταλμα για τους δύο αναρχικούς, διενεργήθηκε εξονυχιστική έρευνα στα σπίτια τους -καρίς να βρεθεί τίποτε επιβαρυντικό- και συνελλήφθησαν. Στο τμήμα ασφαλείας τους πήραν τρίχες από το κεφάλι για να εγκαινιάσουν προφανώς το τμήμα DNA Βορείου Ελλάδος. Με συνοπτικές διαδικασίες πέρασαν από τον ανα-

κριτή -που προσέρασε την κατάθεση αυτόπτη μάρτυρα ότι δεν αναγνωρίζει τους "δράστες" στα πρόσωπα των κατηγορούμενών-, αρνήθηκαν τις κατηγορίες αλλά όχι την αναρχική τους δράση και με ύφος προπλειμένης απόφασης προφυλακίστηκαν σε διαφορετικές πτέρυγες των φυλακών Διαβατών.

Τέτοιες αυθαίρετες μεθοδεύσεις από τους κατασταλτικούς και δικαστικούς μπχανισμούς δεν είναι ξένες σε όσους έχουν τη στοιχειώδη πολιτική δραστηριότητα. Αυτό που αλλάζει είναι η κυνικά αυξημένη "ποσότητα" αυθαιρεσίας και η νέα ποιοτική συγκρότηση των μεθοδεύσεων αυτών. Οι μπάτσοι έχουν ήδη αρχίσει να εφαρμόζουν προκαταβολικά ένα προς ένα τα άρθρα ενός τρομοκρατικού νόμου, προφανώς γιατί τον θεωρούν δεδομένο πέρα από κοινοβούλια, επιτροπές, αντιστάσεις των μαζικών φορέων, διορθώσεις και άλλα τέτοια ευτράπελα της ιστορίας. Ο κατασταλτικός τους πραγματισμός είναι δυστυχώς περισσότερο αποκαλυπτικός από ότι απαιτεί πικάσο γραντιέρα στρατηγική. Οι μπάτσοι βλέπεις, πάντα βιάζονται να εξοντώσουν τους "εγκληματίες" και τους "τρομοκράτες".

Οι δύο αναρχικοί κατέθεσαν ευθύς εξ αρχής αίτηση αποφυλάκισης και από τις πρώτες μέρες του Απριλίου είναι ελεύθεροι με περιοριστικούς όρους μέχρι την διεξαγωγή της δίκης τους.

Από τις 15/3 χρατούμαστε στις φυλακές Διαβατών κατηγορούμενοι για τις επιθέσεις της Πέμπτης 8/3 ενάντια στην εθνική τράπεζα, το υπουργείο υγείας, και το star channel. Το μόνο στοιχείο εναντίον μας είναι οι "καταθέσεις" δύο μπάτσων που μέσα από ένα γελοία στιλένο κατηγορητήριο προσπαθούν να μας φορτώσουν όλες τις ενέργειες, γνωρίζοντας πως σαν αναρχικούς ποτέ δεν διανοηθήκαμε να αποκρύψουμε την καθημερινή αντίδραση της κοινωνίας στους δολοφόνους της...

...Οι ίδιοι εμείς, όντας γνωστοί από χρόνια στους κόλπους της ασφάλειας, έρχομε στην αρχή ότι πηματών εκεί για να μας επιβληθεί ο ρολός του "ενόχου" και του "παρανόμου". Φυσικά δεν περιμέναμε ποτέ ότι οι εισαγγελείς και οι ανακρίτες που μας προφυλάκισαν θα είχαν το κορόγια να αρνηθούνται τις εντολές των ανωτέρων τους. Δεν περιμέναμε ποτέ ότι οι δικαστές, που ποτέ δεν πήραν καμιά απόφαση με βάση το κριτήριο της ανθρώπινης λιτότης, ήταν έκαναν τώρα κάτι το διαφορετικό. Τούτοι οι "κρίτες της ανθρώπινης ελευθερίας" δεν δίνουν δεκάρα για τις καθημερινές δολοφονίες και εγκλήματα που συντελούνται γύρω μας (εργατικά "ατυχήματα", δολοφονίες με ναρκωτικά, άστεγοι, εκμετάλλευση ανηλίκων, δολοφονίες μεταναστών κτλ). Το μόνο που τους νοιάζει είναι να εκτελέσουν πιστά τις εντολές της ανώτερής τους πολιτικής και αστυνομικής εξουσίας...

αποσπάσματα από κείμενο των συντρόφων τις μέρες της φυλάκισης τους

ΛΕΙΠΟΥΝ ΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ

ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ...

...Έτοι, για να διαφυλάξουν το ρόλο καλ τη θ τους φυλακίζουν σήμερα εμάς που ποτέ δεν κρύψαμε

-πως είμαστε εδώ με την πλευρά της απανταχού κολασμένων και το χρήμα τους

-πως δεν σκύψουμε το κεφάλι στα όπλα της Αριστοτέλους

-πως είμαστε αναρχικοί, πράγμα που σημαίνει ότι επιδώσουμε την ανατροπή των καταπλεστικών δομών αυτής της κοινωνίας, αγνωστόζομενοι καθημερινά ενάντια στους δύο στες της Αριστοτέλους τη συνενοχή στην καθημερινή εξόντωση και ταπείνωση των κατευθείαν κοινωνικών στραμάτων, στον εξευτελισμό της σύμματος και του μισλού, στην κατακλούση της "διαφορετικών", των "ζένων", των "ανωνυμών" στο σακάτεμα των εργαζομένων...

“όταν κάποιος διαβάζει για τα Βαλκανια
πρέπει να αφήνει πάντα

το ένα του αυτί ανοιχτό για να ακούει
τον ήχο του τροχίσματος των τσεκουριών”

Γιατί παρόλο που οι άνθρωποι πιστεύουν
                                  ότι οι αποφάσεις τους,
                                  ακόμη και οι τελεσίδικες,
χινούνται σ'ένα πεδίο απεριόριστων δυνατοτήτων,
                                  στην πραγματικότητα αυτό που συμβαίνει
                                  δεν είναι παρά μια ταλάντευση
                                  ανάμεσα στη φυγή και τη νοσταλγία,
                                  και κάθε φυγή και κάθε νοσταλγία
                                  χατευθύνονται προς τον θάνατο.
(Χ. Μπροχ, Οι υπνοβάτες-III, 1918)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η υπαρξιακή ματαίωτητα αυτής της φράσης του Μπροχ θα μπορούσε να διαφεύστει εύκολα από τους ανθρώπους που βιώνουν την πραγμάτωση του επαναστατικού σχεδίου. Η γενικευμένη κοινωνική αδράνεια ωστόσο, που καθηλώνει την συγκρότηση και την υπεράσπιση μιας ανοιχτής -και χωρίς σύνορα και περιορισμούς- ατομικής και συλλογικής συνείδησης, καταστρατηγείται από τις δυνάμεις της φυγής και της νοσταλγίας, από τις δυνάμεις του αιώνιου παρελθόντος των εθνικών ιδεώδων, από τις δυνάμεις του πιο γελούσιου θανάτου. Πρόκειται για μια πυροδότηση του θανάτου από κρατικές και παρακρατικές συμμορίες στο όνομα “τελεσίδικων αποφάσεων με απεριόριστες δυνατότητες”. Με αυτήν την εύκολη καταστρατήγηση, μ' αυτήν την τραγική πυροδότηση θα μπορούσε να κάνει αισθητή την ερμηνεία της η φράση του Μπροχ στις ατομικές ιστορίες των βαλκανίων ανθρώπων. Ιδιαίτερα σ' αυτή την παράλληλη πορεία της με την χερσόνησο από το 1918 μέχρι φυσικά και τις μέρες μας. Από τους βαλκανικούς πολέμους και μετά οι «γεωγραφικές» ανακατατάξεις αντανακλούν την προβληματική και ασύμμετρη συγκρότηση του αστισμού, τις εκτροπές και τις ανατροπές του, τις διαδοχικές προσαρτήσεις και αινεξαρτητοποιήσεις. Τα σύνορα που κάθε φορά χαράζουν την βαλκανική χερσόνησο, εδώ περισσότερο ίσως παρά αλλού, ήταν πάντα δυσδιάχριτα στις συνειδήσεις των ανθρώπων. Και κάθε φορά που τα σύνορα μετακινούνταν, έπρεπε να ακολουθηθεί η διαδικασία ενός μαζικού αλλά και προσωπικού ακρωτηριασμού.

ΜΙΑ ΑΡΧΙΚΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ

Το αλβανικό κράτος, όπως και κάθε έθνος-κράτος, δεν θα μπορούσε να αφήσει ανοιχτό το ζήτημα της εδαφικής του επέκτασης, γιατί τότε θα έμενε εκτεθειμένο απέναντι στην δική του φιλοσοφία για τον τρόπο που πρέπει να συνέχονται οι υπήκοοι του. Ιδιαίτερα η Αλβανία που έχει μια μεγάλη ιστορία δυναμικά ριζωμένη πάνω στα εθνικά ιδεώδη. Αυτή η ιστορία είναι που δικαιολογούσε ακόμη και από την απαρχή του καθεστώτος Χότζα και την -φαινομενικά παράταξη σε διεθνιστικούς καιρούς- φράση: «άφιξη του κομμουνισμού πάνω στο άρμα του εθνικισμού». Δεν θα μπορούσε το αλβανικό κράτος να μην εκμεταλλευτεί την κεκτημένη ταχύτητα και τις ιδιαιτερότητες που έχουν δημιουργήσει τα αναπάντεχα γεγονότα στο έδαφος της πρώτης Γιουγκοσλαβίας και μάλιστα σε μια περίοδο που ταυτίζεται με την δική του δομική αναδιάρθρωση. Στη σημερινή συγκυρία επωφελείται με τον

καλύτερο τρόπο από τα γεγονότα στη Νότια Σερβία και την Βορειοδυτική Μακεδονία για να κατοχυρώσει τους πιο συμφέροντες όρους υπαρξής του στα ίδια υπάρχοντα εδαφικά του όρια. Η αλβανική διπλωματία μπορεί να θεωρείται άπειρη, ωστόσο, τα μέχρι τώρα διόλου ευχαταρφόντα αποτελέσματά της οφείλονται στην τέχνη του «διαιρέι και βασίλευε» που κληρονόμησε από τον Χότζα.

Η ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ

Σε μια περίοδο που το γεωστρατηγικό περιβάλλον είναι πρόσφορο για να ευδωδωθούν τα εθνικά σχέδια, το αλβανικό κράτος πρέπει να έχει κατοχυρώσει την αναδιαρθρωτική του διαδικασία με μεγάλο βαθμό κοινωνικής νομιμότητας. Έτσι μερικές ειδήσεις δεν είναι απλώς συγκυρία:

«αυτή την χρονική περίοδο τα δύο μεγαλύτερα κόμματα της Αλβανίας, το Σοσιαλιστικό και το Δημοκρατικό, συμφωνούν για κοινό κώδικα συμπεριφοράς στις επερχόμενες εκλογές, για να μην αμφισβηθεί η νομιμότητα τους, σύγκλιση πρωτοφανής για την αλβανική πολιτική σκηνή». Οι εδαφικές διεκδικήσεις ωστόσο, δεν πρέπει να εκδηλώνονται με δημόσιες κρατικές επιθετικές απαιτήσεις αλλαγής συνόρων, γιατί πέρα από την ειρηνολαχνεία στις διακρατικές σχέσεις, τίποτε δεν πρέπει να πάει χαμένο από απαιτήσεις πέραν των εδαφικών και ξειτίας αυτών:

«Ο υπουργός Εξωτερικών της Αλβανίας Πασκάλ Μίλο εχφράζει την βαθιά του ανησυχία για τις πρόσφατες εξελίξεις στην ΠΓΔΜ και δηλώνει ότι η ένοπλη δράση των αλβανικών εξτρεμιστικών ομάδων απειλεί την ειρήνη και τη σταθερότητα στη χώρα διαταράσσοντας και τη γενική κατάσταση στην περιοχή... Επίσης εχφράζει την αποφασιστικότητα του να μην υποστηρίζει και να καταδικάσει ενέργειες που βλάπτουν τη διαδικασία περιφερειακής συνεργασίας και την ενσωμάτωση της στους ευρωπαϊκούς και ευρωατλαντικούς θεσμούς».

Πέρα από τα σύνορα του αλβανικού κράτους και μέσα από την θολή πολιτική και κοινωνική κατάσταση που επικρατεί στο Κόσσοβο, η περίεργα διφορούμενη σάστη ενός γνωστού μας για την «μετριοπάθειά» του αλβανόφωνου πολιτικού έρχεται να ανοίξει κι άλλο την βεντάλια των αλβανικών διπλωματικών ειλιγμών:

«16.3. Ο Ρουγκόδα ζητάει να σταματήσουν οι εχθροπραξίες και να αρχίσει διάλογος. Δεν καταδικάζει όμως τις επιθέσεις του UCK».

MIA ANAKOLOUGTHIA...

Οι καταστάσεις δείχνουν μια ανακολουθία όσον αφορά την ευθύγραμμη σάστη του συνόλου των αλβανών(όφων)ων. Και η ανακολουθία δεν θα μπορούσε παρά να παράγεται από τις ενδοαντιθέσεις των αλβανόφωνων της «δημοκρατίας της Μακεδονίας». Πρόκειται για ενδοαντιθέσεις που δικαιολογούνται από το γεγονός ότι σ' αυτό το κράτος οι αλβανοί πολιτικοί συμμετέχουν ήδη στον μηχανισμό του, όχι μόνο στον διοικητικό αλλά ακόμη και στην πολιτική του διατελείριση τα τελευταία χρόνια. Οι αλβανικοί κομματικοί μηχανισμοί στην «δημοκρατία της Μακεδονίας» δυσαναχετεύονταν να διαπραγματευτούν προφανώς την πρόσβαση και τα προνόμια τους στον κρατικό μηχανισμό, σε αντιστάθμισμα ενός μεγαλοιδεατισμού με αμφισβητούμενα αποτελέσματα. Κυριαρχεί, ωστόσο, πάνω απ' όλα η προσπάθεια τους για μια διατήρηση των κομματικών ποσοστών που να δικαιολογεί την παρουσία τους στην θεσμοποίηση εξουσία. Έτσι, η επίκληση του αλβανικού μεγαλοιδεατισμού άγγεται και φέρεται ανάλογα με τα ποσοστά των εκλογών. Η ιστορία του εθνοκεντρισμού, επιπλέον, μπορεί να εξηγήσει ακόμη και την «παράδοξη» σύμπραξη του εθνικιστικότερου αλβανικού κόμματος με το εθνικιστικότερο σλαβομακεδονικό κόμμα στους ίδιους κυβερνητικούς

θώκους:

«Το «Κόμμα Δημοκρατικής Ευημερίας» (ΚΔΕ) είχε μετριοπαθέστερη στάση ως προς τις αλβανικές απαιτήσεις αντίθετη με το εθνικιστικότερο «Δημοκρατικό Κόμμα Αλβανών» (ΔΚΑ), το οποίο απέκτησε πολιτική ισχύ μετά τις τοπικές εκλογές του 1996. Ωστόσο, με το ΔΚΕ στην κυβέρνηση, η ειρήνη μεταξύ των εθνοτήτων είχε κακή πορεία. Παραδόξως, το εθνικιστικό ΔΚΑ -όταν εισήλθε σε κυβερνητικό συνασπισμό με το μακεδονικό εθνικιστικό VMRO-DPMNE και τη μετριοπαθέστερη Δημοκρατική Αλτερνατίβα το 1998- απάλυνε τη στάση του και πέτυχε, ως μεσολαβητής, αρκετές βελτιώσεις της θέσης των Αλβανών. Και πάλι παραδόξως, αυτή τη στιγμή (23/9/2000) το ΚΔΕ είναι πιο ριζοσπαστικό...»

Κι ακόμη δεν θα πρέπει να μας παραξενεύει η τελική επιλογή και των δύο αλβανικών κομμάτων, όπως διατυπώνεται από την είδηση που συνοδεύει την στρατιωτική επίθεση της «δημοκρατίας της Μακεδονίας» στους ένοπλους αλβανούς του UCK:

«Οι αλβανικές γηγεσίες τήρησαν αποστάσεις από τη δράση των αλβανών εξτρεμιστών».

...ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ

Προφανώς αυτή η στάση δικαιολογείται -πέραν των άλλων σοβαρών λόγων- και από την ίδρυση ενός νέου (υπερ-εθνικιστικού) κόμματος που θεωρείται πολιτική πτέρυγα του UCK, που είναι φυσικά εκτός βουλής και που έχει κατορθώσει να συσπειρώσει ήδη, σε ελάχιστο χρόνο, πολλούς αλβανούς.

11.3.2001: «Πενταχόσιοι περίπου αλβανοί, πολίτες της ΠΓΔΜ προχώρησαν στην ίδρυση νέου κόμματος με την ονομασία «Εθνικό Δημοκρατικό Κόμμα». Το νέο κόμμα θεωρείται ως ριζοσπαστικότερο των υπολοίπων αλβανικών κομμάτων της ΠΓΔΜ».

ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΧΑΣΜΩΔΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΣΤΟ ΤΕΤΟΒΟ

Η ιστορία γίνεται αφόρητα μονότονη όταν θα πρέπει να εξηγήσει εθνικές ή εθνοτικές συρράξεις στα πλαίσια ενός κράτους ή στην διαδικασία συγκρότησης του. Μοιάζουν να επαναλαμβάνονται οι ίδιες ακριβώς καταστάσεις, οι αφορμές, τα γεγονότα, τα πρόσωπα και οι αιματηρές εξελίξεις. Και πάλι, σε αυτή τη μονότονη διεργασία θα «αποταθούμε» αν θέλουμε να κατανοήσουμε τις συμπεριφορές των «ενόπλων αλβανών», της «λαϊκής υποστήριξης» τους και της κυρίαρχης κρατικής αδιαλλαξίας. Με μια δραστική περιοπή, ωστόσο, θα περιοριστούμε σε δύο χρονικά σημεία, αντιπροσωπευτικά της κοινωνικής δυναμικής των εθνικών αντιθέσεων και της ικανότητάς τους για πυροδότηση ενός αιματηρού χάους.

Τον Μάρτη του 1981, φοιτητικές ταραχές στην Πρίστινα -που δεν χαρακτηρίζονταν από εθνικές απαιτήσεις αλλά από αιτιάσεις δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων- οδήγησαν γρήγο-

ρα σε γενικότερη αλβανο-σερβική σύρραξη που τερματίστηκε μόνο με την αιματηρή επέμβαση ειδικών μονάδων του γιουγκοσλαβικού στρατού. Επίσημες γιουγκοσλαβικές πηγές έκαναν λόγο για 11 νεκρούς και 250 τραυματίες, αλλά άλλες μαρτυρίες αναφέρονται σε εκατόβδες θυμάτων. Τα γεγονότα αυτά επηρέασαν σημαντικά τους αλβανούς της Μακεδονίας, που με διαδηλώσεις ζητούσαν την ένωση των αλβανικών περιοχών της Μακεδονίας με το Κοσσυφοπέδιο σε μια έβδομη ομοσπονδιακή δημοκρατία. Γι' αυτό τον λόγο:

«η κυβέρνηση της Μακεδονίας προέβη στη λήψη προληπτικών μέτρων όπως η αντικατάσταση των αλβανικών σχολικών βιβλίων, που πιστεύονταν ότι προάγονταν τον αλβανικό εθνικισμό, η αύξηση των ωρών διδασκαλίας της μακεδονικής γλώσσας σε όλα τα μειονοτικά σχολεία, η απαγόρευση ραδιοφωνικής μετάδοσης αλβανικών τραγουδιών με εθνικιστικό περιχόμενο, η υποχρεωτική χρήση των μακεδονικών τοπωνυμίων στη θέση των παλιότερων αλβανικών, ακόμη και η απαγόρευση ορισμένων αλβανικών ονομάτων σε νεογέννητα μωρά, με την αιτιολογία ότι ανέπτυσσαν εθνική συνέδηση. Επίσης, το υφήλιο ποσοστό γεννητικότητας των αλβανών ανησύχησε σοβαρά τις μακεδονικές αρχές και τις ώθησε στην εφαρμογή κατασταλτικών διουκητικών μέτρων για τον περιορισμό των γεννήσεων. Έτσι, το 1988 θεσπίστηκε από την τοπική αυτοδιοίκηση στο Τέτοβο το μέτρο της επί πληρωμή παροχής ιατρικής περιθαλφής για κάθε παιδί, πέρα των δύο πρώτων, καθώς και η διακοπή κάθε επιδόματος. Η εκστρατεία εναντίον του αλβανικού εθνικισμού υπό την επωνυμία «διαχωρισμός» συνεχίστηκε με απολύτες αλβανών δημοσίων υπαλλήλων, απαγόρευση της οργανωμένης θρησκευτικής διδασκαλίας σε παιδιά μέχρι 15 ετών, κλείσιμο πολλών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με πρόσχημα το μικρό αριθμό των μαθητών που φοιτούσαν (Hugh Poulton: «The Balkan Minorities and States in Conflict», 1991)

Αποκορύφωμα αυτής της πραγματικότητας αποτελεί και η αναθεώρηση του συντάγματος το 1989 στο οποίο η Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Μακεδονίας ορίζεται ως το «εθνικό κράτος του μακεδονικού λαού» αντί της προηγούμενης διατύπωσης που την ήθελε «το κράτος του μακεδονικού λαού και της αλβανικής και τουρκικής μειονότητας».

Η κρατική εκστρατεία, που εξαπολύθηκε με την επίκληση της κυριαρχίας των 1.200.000 αλβανομακεδόνων πάνω στους 800.000 αλβανούς και με την ρητορική ειστοχία της επονο-

μασίας «διαχωρισμός», αποκαλύπτει τις δυναμικές που βίωσε ολόκληρο το κοινωνικό σώμα στη βάση της ομογενοποίησης των υπηκόδων. Επιλογές απόλυτου διαχωρισμού με κάποιους όρους σε ένα χωροχρονικό επίπεδο στην προσποτή της ομογενοποίησης με κάποιους άλλους όρους σε ένα άλλο χωροχρονικό επίπεδο. Δυναμικές που υπάρχουν για να επιβεβαιώνεται η διαλεκτική του εθνοκρατικού σχηματισμού της κοινωνίας, να τίθενται στόχοι, να αμφισβητούνται και να επιτυγχάνονται ες αεί. Βήμα-βήμα, οι κρατικές επιλογές,

αφού εξασφαλίζεται η σταθερότητα των αλβανόφωνων κομμάτων και η έυθυγράμμιση με τις ευρωπαμερικάνικες επιταγές, προχωρεί στο χαινόυργιο διαλεκτικό επίπεδο της ομογενοποίησης. Προς το τέλος της επόμενης δεκαετίας και συγκεκριμένα στις 27 Φλεβάρη του 1997 διαβάζουμε:

«Σε συγκέντρωση 10.000 αλβανών που οργάνωσε το ΔΚΑ στο Τέτοβο, στην οποία οι συγχεντρωμένοι ανέμιζαν αλβανικές σημαίες και φώναζαν συνθήματα όπως το «το Τέτοβο είναι αλβανικό», τονίστηκε η ανάγκη για την δημιουργία θεσμών παράλληλων με τους μακεδονικούς (σ.α. αφού αρέθηκε να διαφαίνεται ως δυνατή προοπτική), καθώς και η περιφερειακή ενοποίηση του Τέτοβο με το Γκόστιβαρ που θεωρείται ως η δεύτερη αλβανική πόλη στα Σκόπια (σ.α. χωρίς να χάνεται η εθνικιστική ρητορεία που επιβεβαιώνει την κομματική συνοχή των αλβανόφωνων κομμάτων).

Να σημειωθεί ότι την ίδια ώρα στο Τέτοβο πραγματοποιούσαν διαδήλωση οι Μακεδόνες φοιτητές και μαθητές της πόλης, στο πλαίσιο των διαδηλώσεων που συνεχίζονται εδώ και πάνω από μια βδομάδα σε όλες τις μεγάλες πόλεις της χώρας. Αιτία των διαδηλώσεων αυτών είναι ένας νόμος που φέρεται στη Βουλή και ο οποίος επιτρέπει τη διδασκαλία των Αλβανών φοιτητών της παιδαγωγικής σχολής στη μητρική τους γλώσσα (σ.α. η άρση της κρατικής εκστρατείας του «διαχωρισμού»). Χθες μάλιστα οι Μακεδόνες φοιτητές της παιδαγωγικής σχολής απελλήσαν ότι, αν δεν ικανοποιηθούν τα αιτήματα τους σε σχέση με το νόμο αυτό, θα κηρύξουν απεργία πείνας από την ερχόμενη Δευτέρα».

Οι μεταβλητές που παρεμβαίνουν στην εκτροπή και επαναδιαπραγμάτευση επιλογών σε μια περίπτωση σαν κι αυτής της «δημοκρατίας της Μακεδονίας» τείνουν σχεδόν προς το άπειρο. Από τις διαλεκτικές ασκήσεις της αλβανικής διπλωματίας έως τις ενδοευρωπαϊκές αντιθέσεις και από την «αδράνεια» της αμερικανικής πολιτικής έως την παράμετρο αυτής της ειδηστικής: «Οι νέοι άνθρωποι στα χωριά είναι σε ποσοστό τουλάχιστον 80% άνεργοι και χωρίς καμία προοπτική». Η απάτη και η αυταπάτη των εθνικών ιδεώδων φυτρώνει πολύ περισσότερο εκεί που την σπέρνουν.

ανώτατοι δημόσιοι λειτουργοί. Η πλειονότητα των σλαβομακεδόνων όμως, γύρω στο 70%, δεν αποδέχεται τη μετατροπή του χράτους σε ομόσπονδο, γεγονός που, λόγω του πληθυσμιακού παράγοντα, θα επιτρέψει πιθανώς σε βάρος τους στο μέλλον την πολιτική πλειοψηφία στην χώρα. Κατέφυγαν λοιπόν αυτή την εποχή σε μια εκατέρωθεν επίδειξη δυνάμεων για να προωθηθεί μια πολιτική λύση: για τους μεν αλβανούς να αποδεχτεί η κυβέρνηση της «δημοκρατίας της Μακεδονίας» τα αιτήματα για την περαιτέρω κατοχύρωση της αλβανικής μειονότητας στον κρατικό μηχανισμό, στη λήφη αποφάσεων και κυρίως στην εκτέλεση τους, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, για τους δε σλαβομακεδόνες να μην επιτρέψουν την ομοσπονδία και να κόψουν τη φόρα των αλβανών για ουσιαστικότερα δικαιώματα.

Σε μια πολύ πρόσφατη συνέντευξη του σε ελληνική εφημερίδα, αμέσως μετά την «επιτυχημένη» επίθεση του στρατού ενάντια στους ένοπλους αλβανούς, μια επίθεση που προηγουμένως είχε νομιμοποιήσει η «διεθνής κοινότητα», ο πρόεδρος Κ. Γκλιγκόροφ ξεκάθαριζε κατηγορηματικά όσον αφορά τα αιτήματα των ένοπλων αλβανών: «Εάν ικανοποιήσουμε αυτό το αίτημα, τότε αυτό το χράτος δεν θα είναι το χράτος της Μακεδονίας, αλλά διπλό χράτος. Όλες οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται με βάση τη γενική συμφωνία. Ούτε ένας νόμος δεν θα μπορεί να φημιστεί αν οι δύο αυτές ομάδες, οι Μακεδόνες και οι Αλβανοί, δεν συμφωνούν. Θα οδηγηθούμε σ' ένα σύστημα όπου οι αποφάσεις δεν θα λαμβάνονται με βάση την πλειοψηφία, αλλά με βάση το βέτο που θα ασκεί ο καθένας μας. Μ' αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να λειτουργήσει το χράτος. Δεν έχω υπόψη μου κανένα χράτος που να έχει αυτό το σύστημα».

Τα αιτήματα των ένοπλων αλβανών στο Τέτοβο δεν είναι τόσο ξεκάθαρα όσο φαίνονται ή μάλλον μοιάζουν όλο και περισσότερο ξεκάθαρα σαν προσχήματα που είναι γέννημα-θρέμμα της θολής κατάστασης στο Κοσσυφοπέδιο. Αυτά τα αιτήματα δεν μπορούν να γίνουν ανεκτά από τους εθνο-πάτρωνες που παρακολουθούσαν τις κατευθύνσεις της πολιτικής σταθερότητας στην «δημοκρατία της Μακεδονίας»: «Το πρόβλημα της διεθνούς κοινότητας είναι ότι το υψηλό επίπεδο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της αλβανικής μειονότητας στην ΠΓΔΜ δεν επιτρέπει εύκολες παρεμβάσεις και ηθικού περιεχομένου ενισχύσεις των αλβανών των Σκόπιων, που θα διαλύσει σύνορα, θα αυξήσει την κρίση και θα αφήσει ακόμα πιο μετέωρο το ήδη νεφελώδες μέλλον του Κοσσόβου και των χρημάτων που με πολύ δυσκολία βγάζουν από την τσέπη τους οι δυτικές δυνάμεις».

Η διπλωματία των εντυπώσεων προς τα ώτα των αμάχων θα μπορούσε να ήταν πολύ διασκεδαστική αν δεν κόστιζε και το ίδιο τους το αίμα. Στο φόντο των βομβαρδισμών και των επιδρομών, των στρατιωτικών επιχειρήσεων εκατέρωθεν, εμφανίζονται οι αναφορές σε έναν διάλογο, που αν κρίνονταν τόσο απαραίτητος όσο αιμφότεροι με τόση έμφαση δηλώνουν θα είχε κιόλας τελειώσει: «Σε επίσημη ανακοίνωση που εκδόθηκε από την κυβέρνηση της ΠΓΔΜ στις 25/3/01 πέραν των άλλων προσθέτονταν και ότι σκοπός της στρατιωτικής επιχείρη-

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΑΙ ΑΙΤΗΜΑΤΑ

Οι αλβανοί αντάρτες τώρα νομιμοποιούν τη δράση τους ζητώντας να αποδοθεί στους αλβανούς και πάλι ο χαρακτηρισμός του «συστατικού μέρους» του χράτους που υπήρχε στο Σύνταγμα της Ομόσπονδης Γιουγκοσλαβίας του 1974. Ζητούν ακόμη να αναγνωριστεί η αλβανική γλώσσα ως δεύτερη επίσημη του χράτους, να ιδρυθούν αλβανικά πανεπιστήμια και να αυξηθεί ο αριθμός των αλβανών αξιωματούχων σε όλα τα επίπεδα της κρατικής μηχανής: στρατός, αστυνομία, τοπική αυτοδιοίκηση, κυβέρνηση. Ο αντίλογος είναι ότι ήδη τα αλβανικά κόμματα μετέχουν στην παρούσα κυβέρνηση συναπισμού, ήδη υπάρχουν αλβανοί υπουργοί και υφυπουργοί, ήδη υπάρχουν 25 αλβανοί δήμαρχοι, ήδη υπάρχουν αλβανοί

σης εναντίον των ένοπλων αλβανών είναι και το άνοιγμα του δρόμου για τον πολιτικό διάλογο» και επίσης: «Να σημειωθεί ότι στις 24/3/01 έγιναν γνωστές από το αλβανόφωνο περιοδικό «Λόπι» των Σκοπίων δύο ανακοινώσεις τελεσίγραφα που εστάλησαν εκ μέρους των εξτρεμιστών αλβανών οι οποίοι απειλούσαν αν δεν άρχιζε διάλογος».

Αυτοί που δεν κατονομάζονται και είναι οι αιματηροί ρυθμιστές, είναι οι γνωστοί-άγνωστοι όροι με τους οποίους θα κάτσει ο καθένας από τους ενδιαφερόμενους στο «τραπέζι του διαλόγου».

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΑΝ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ

Κι ενώ η επίθεση του μακεδονικού στρατού στα βορειοδυτικά ορεινά σχεδόν ολοκληρώθηκε, υπάρχουν επιπλέον παράγοντες που καθιστούν την επίθεση αυτή, όπως και άλλες παρόμοιες στρατιωτικές δραστηριότητες, επισφαλείς στο άνοιγμα του χρόνου. Μετά από μια κρατική εκστρατεία «διαχωρισμού» των υπηκόων, στην φάση μιας εκδιπλούμενης ομογενοποίησης και με διαρκώς μεταβαλλόμενους τους εδαφικούς συσχετισμούς των «εθνοτικών» σχημάτων στο συνοριακό περιβάλλον, στις δομές της «δημοκρατίας της Μακεδονίας» αντανακλώνται τα αδιέξοδα και τα αναπάντητα ακόμη ερωτηματικά από το κρατικό σχέδιο. Τα δεδομένα είναι σαφή: «Ο στρατός της ΠΓΔΜ έχει έναν πυρήνα 600-800 επαγγελματιών συμπεριλαμβανομένης μιας μονάδας ειδικών δυνάμεων περίπου 350 ανδρών. Διαθέτει επίσης 900 επαγγελματίες αξιωματικούς αλλά από τους 10.000 εφέδρους το 50% είναι Αλβανοί (δηλ. 5000 περίπου έφεδροι και 63 μόνο υπαξιωματικοί)! Ακόμη ένα σημαντικό στοιχείο, απόθερρυντικό για το αξιόμαχο του στρατού της ΠΓΔΜ, είναι ότι ενώ το σλαβικό στοιχείο σ' όλο και αυξανόμενα ποσοστά προσπαθεί να αποφύγει την στράτευση, οι αλβανοί στο πλαίσιο μιας καλά σχεδιασμένης πολιτικής κατατάσσονται στο στρατό. Αυτή και μόνο η πραγματικότητα καθιστά δύσκολο για τον μακεδονικό στρατό να βασιστεί στην πλειονότητα των μονάδων του για δράση κατά των ένοπλων αλβανών. Σημαίνει επίσης ότι δημιουργείται μια «δεξαμενή» εκπαίδευμένων ανδρών τους οποίους οι στασιαστές μπορεί κάποια στιγμή να καλέσουν στα όπλα.

Η κατάσταση είναι περισσότερο περιπλεγμένη απ' ότι μπορεί να αντέξει η παραδοσιακή εθνοκρατική φιλοσοφία κοινωνικής συνοχής. Η εξουσία του μακεδονικού κράτους, προ το παρόν, μπορεί μόνο να αγκυραμάχα και να χαίρεται κάθε μικρή «εική» των επιλογών της: «Ο φόβος ότι θα έχουμε μια γενικότερη εξέγερση αποδειχθεί αφάσιμος. Ο πληθυσμός του Τέτοβο και των χωριών στα σύνορα δεν ξεσκάθηκε και δεν συντάχθηκε με τους τρομοκράτες» (από συνέντευξη του προέδρου Κ. Γκλιγκόροφ, 25.3.01).

ΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Τα ερωτηματικά που δημιουργούσε για τα δυτικά Βαλκάνια το 1993 η τεράστια αμερικανική διπλωματική αποστολή στα Τίρανα: μια σύγχρονη κωμόπολη 3.000 κατοίκων-υπαλλήλων στην πιο φτωχή γωνιά της Ευρώπης, έχουν ήδη απαντηθεί με κάποιον τρόπο και συνεχίζουν να απαντιούνται ακόμη και σήμερα. Ακόμη και τούτη την ώρα που δεν έχει καλά-καλά κοπάσει ο απόχοις της επικινδυνής κρίσης στα δυτικά της «δημοκρατίας της Μακεδονίας», ο αμερικανός εκπρόσωπος Τζέμις Κάνιγχαμ δεν δίστασε (Μάρτης 2001) να δηλώσει στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, ότι η Ουάσιγκτον θα απαγορεύσει τον σχηματισμό κυβέρνησης από τους νικητές των εκλογών του περασμένου Νοέμβρη στην Βοσνία (για να μην εμποδιστεί η υλοποίηση της συνθήκης του Ντέιτον)... Τα «ερωτηματικά» της αμερικανικής παρουσίας θα συνεχίζουν να απαντιούνται. Ο τρόπος αυτής της παρουσίας θα είναι το ζητούμενο της νέας αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής που θα πάρει την τελική της μορφή τον ερχόμενο Ιούνιο. Οι διαφορετικές κατευθύνσεις αυτής της πολιτικής είναι διατυπωμένες: τόσο ο Μπους όσο και η σύμβουλος ασφαλείας του Κ. Ράις είχαν δεσμευτεί προεκλογικά ότι τα αμερικανικά στρατεύματα θα αποχωρήσουν από τα Βαλκάνια, ωστόσο, ο υπουργός Αμυνας Ράμσφελντ αλλά και ο αντιπρόεδρος Τσένι δεν συμφωνούν με την αποχώρηση των αμερικανών.

Οι μέχρι τώρα κινήσεις των αμερικανών την τελευταία περίοδο στην περιοχή δείχνουν ότι χρησιμοποιούν ολόκληρο το σκηνικό σαν μια βόμβα τοποθετημένη στο μαλαχό υπογάστριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την οποία ζητούν να εγκαταλείψει ιδέες και σχέδια για αυτοτελή ευρωστρατό αποσυνδεδεμένο επιχειρησιακά από το NATO. Είναι δεδομένο ότι

οι αλβανοί εξτρεμιστές είναι εύκολα καθοδηγούμενοι: από το 1989 άνδρες που αργότερα στελέχωσαν τον UCK είχαν εκπαιδευτεί στο Φορντ Λάγκλεϊ των ΗΠΑ, το κέντρο ανατρεπτικού πολέμου των ειδικών δυνάμεων και ο εξπλοιασμός τους ήταν εξ' ολοκλήρου αμερικανικής κατασκευής, ενώ η λογιστική τους υποστήριξη είχε ανατεθεί στο «τμήμα μαύρων επιχειρήσεων» της CIA. Η Ιντερπόλ μετά από καταγγελίες, ερευνώντας τη σχέση του UCK με την Μαφία, έφτασε γρήγορα έως τις παρυφές της στενής του σχέσης με το αμερικανικό κράτος. Η αμερικανική πρόσβαση επομένως στις κινήσεις και τις επιλογές των ένοπλων αλβανών του Τέτοβο πρέπει να θεωρείται κάτι παραπάνω από εύκολη.

Λίγο πριν την γενίκευση της κρίσης στα ορεινά της Μακεδονίας, σε συνέντευξη του στην Wall Street Journal ο λόρδος Όουεν, ο οποίος ήταν εκ των πρωτεργατών της «λύσης» στην Βοσνία, έκανε λόγο για ανάγκη αλλαγής των συνόρων στην περιοχή. Και αμέσως μετά την γενίκευση της κρίσης οι ΗΠΑ απέφυγαν τις δεσμεύσεις και δεν εγγυήθηκαν την εδαφική ακεραιότητα της ΠΓΔΜ, εκφράζοντας απλά την υποστήριξή τους σ' αυτή. Αυτά είναι μαθήματα υφηλής πολιτικής για αυτούς που θεωρούν ότι υπάρχει περίπτωση τέτοιου μεγέθους διεύθυνσης εξουσίας, σαν το αμερικανικό κράτος, να αδρανούν ή να αιφνιδιάζονται. Κι την ίδια στιγμή που δείχνουν

αδράνεια ή αιφνιδιασμό να είναι καταφανής και η δυναμική τους παρουσία στον έλεγχο, την δημιουργία και την κατεύθυνση των κρίσεων. Ένας ταξιτζής από τα Σκόπια συμπυκνώνει την πραγματικότητα: «πριν από τρεις μόνο μήνες η Αμερικανική Πρεσβεία έμοιαζε με παράγκα. Τι ήξεραν και την έχουν κάνει ηδη απόρθητο φρούριο;»

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την αρχή της κρίσης δεν κάνουν καμία απολύτως καθοριστικής σημασίας κίνηση. Ο Χ. Σολάνα, αρμόδιος για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλεία της Ε.Ε., σε συνέντευξη του σε γερμανική εφημερίδα δήλωσε: «Θα ενισχύσουμε την ανάμεξή μας, οι Αμερικανοί θα μειώσουν σιγά-σιγά την παρουσία τους». Η ενίσχυση της ανάμεξης της Ε.Ε. ωστόσο, στην μακεδονική κρίση, πέρα από την αποφασιστικότητα της δήλωσης του αρμόδιου αντιπροσώπου της, θα πρέπει να εξελιχθεί με σχεδόν χειρουργική ευλάβεια, εφόσον δεν πρέπει να διαταράξει τις ευαίσθητες ενδοευρωπαϊκές ισορροπίες. Και δεν είναι μόνο η παράμετρος της κεντρικής ευρωπαϊκής διαπραγμάτευσης για την εμβάθυνση και την διεύρυνση της ίδιας της Ε.Ε. Είναι περισσότερο η παράμετρος της αδιαμφισβήτητης στρατιωτικής παρεμβατικής πρωτοκαθεδρίας που έχουν επί των άλλων χωρών η Γαλλία και η Βρετανία, οι δυο ευρωπαϊκές χώρες που είναι μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, διαθέτουν πυρηνικά οπλοστάσια και κι έχουν πρωτοστατήσει από το 1998, στις προσπάθειες για αυτόνομη και αυτοδύναμη ευρωπαϊκή αμυντική δομή. Έτσι, κάθε ενδεχόμενο ευρωπαϊκής -είτε αυτόνομης είτε στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ- στρατιωτικής εμπλοκής στην ΠΓΔΜ θα πριμοδοτήσει εκ των πραγμάτων τη διμερή γαλλοβρετανική στρατιωτική συνεργασία και θα σκιάσει εκ των πραγμάτων τη γερμανική πολιτική δραστηριοποίηση στην Νοτιοανατολική Ευρώπη. Το συμπέρασμα είναι ότι μια «ουσιαστική ευρωπαϊκή παρέμβαση» -που θα συνεπάγονταν την αποστολή στρατιωτικών δυνάμεων όποιο και να ήταν το πλαίσιο στο οποίο θα εκδηλώνονταν- δύσκολα θα συγκέντρωνε την απαιτούμενη ενδοευρωπαϊκή ομοφωνία

Η KFOR

Η ευρωατλαντική στρατιωτική δύναμη στο Κόσοβο δεν θα μπορούσε παρά να είναι μια υλική αντανάκλαση των επί μέρους πολιτικών και στρατιωτικών επιλογών των ΗΠΑ και της Ε.Ε. που μόλις πριν αναφέρθηκαν. Κι ενώ η δυσλειτουργία των πολιευθυνών δυνάμεων οφελείται σε βασικές επιλογές που δεν θα μπορούσαν παρά να έχουν σημείο αναφοράς

απευθείας στα διευθυντήρια εξουσίας, ο αρχηγός της KFOR, στρατηγός Βόλκερ Λόου, απέδωσε αυτήν την δυσλειτουργία «στην μορφολογία του εδάφους, στο γεγονός ότι η περιοχή είναι σε μεγάλη έκταση ναρκοθετημένη, στην έλλειψη αξιόπιστων χαρτών και στο γεγονός, τέλος, ότι ο έλεγχος στη διαχίνηση προσώπων δεν μπορεί να είναι αυστηρός, καθώς οι κάτοικοι συνήθως οπλοφορούν και άρα δεν είναι εύκολη η διάχριση ανάμεσα στους χωρικούς και τους τρομοκράτες».

Οι εντεταλμένοι κονδυλοφόροι προσδίδοντας τις αυτονόμητες προεκτάσεις στην γραμμή του «αρχηγού» εξηγούσαν ότι: είναι μάλλον ανεδαφικό να πιστεύει κανείς ότι η ειρηνευτική δύναμη ΚΟύθια διέθετε δυνάμεις για να ελέγχει από την πλευρά του Κοσόβου μια τόση εκτενή οροσειρά που απαιτεί εκτός των άλλων και ειδικές ικανότητες ορειβασίας αλλά και... μουλαριών, στα καχοτράχαλα μονοπάτια. Υπήρξαν και εμπνευσμένοι κονδυλοφόροι που προχωρούσαν και σε εκτιμήσεις εκτεταμένου στρατιωτικού περιεχομένου για να καλύψουν την «δυσλειτουργία»: η πίεση για να ελέγξει τις διασυνοριακές κινήσεις των ανταρτών απαιτεί ανάπτυξη ενισχυμένων δυνάμεων στις συνοριακές περιοχές με τα Σκόπια, που όμως θα περιορίσουν την ευχέρεια διενέργειας επιχειρήσεων αλλού στο Κοσσυφοπέδιο. Άρα, καλώς πράττει η πολευθευτική δύναμη μέσα στην δυσλειτουργία της γιατί οι ένοπλοι χρησιμοποιούν σαν δόλωμα τα ορεινά του Τέτοβο για να την αποτροπανατολίσουν και να χτυπήσουν με την ησυχία τους αλλού: σε όλο πια το Κοσσυφοπέδιο.

Υπήρξε ωστόσο, για την δικαιολόγηση της περαιτέρω αδράνειας της ΚΟύθια (ιδιαίτερα όσον αφορά την απουσία της από κάθε είδους προσπάθεια αποτροπής των ένοπλων επιθέσεων στο έδαφος της Μακεδονία), και η επίκληση από την μερά της μιας απόφασης: της 1244 του ΟΗΕ που δεν επιτρέπει στην ΚΟύθια να δρά στο έδαφος της ΠΓΔΜ. Άλλα οι δυνάμεις των χωρών μελών της ΚΟύθια κινούνται στο έδαφος της Μακεδονίας άνετα και χωρίς πολλές διατυπώσεις αν θεωρηθεί απαραίτητο, όπως για παράδειγμα η Γερμανία η οποία μετέφερε άρματα μάχης στο έδαφος της Μακεδονίας για να προστατέψει τους 1.100 άνδρες της που στρατοπέδευσαν κοντά στο Τέτοβο.

Η «πολευθευτική δύναμη» λοιπόν εκφράστηκε με σαφήνεια μέσα από την φλύαρη δυσλειτουργία της.

ΤΟ ΣΕΡΒΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

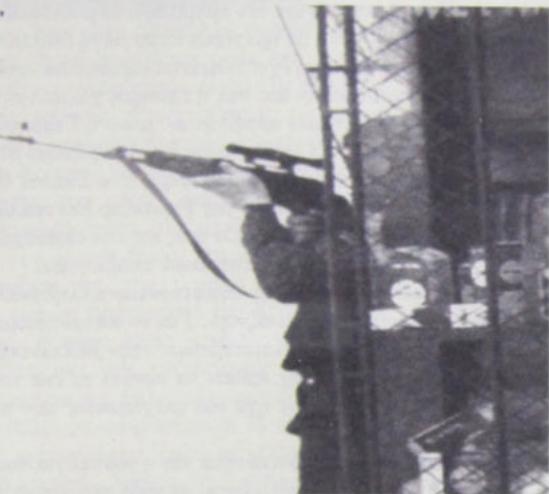
Το 1999 οι σέρβικες ένοπλες δυνάμεις βομβάρδισαν αλβανικά χωριά στα σύνορα Κοσσυφοπέδου-Μακεδονίας. Τότε, Μακεδόνες κυβερνητικοί αξιωματούχοι είχαν δίκιο που έβλεπαν στους βομβαρδισμούς αυτούς την επιδίωξη της Σερβίας να σύρει τη χώρα τους σε πόλεμο: «κατά την εκτίμηση του Α. Ντεμίρι, πρώην δημάρχου του Τέτοβο και μέλους του ΔΚΑ, «σερβικός στόχος είναι να γίνει η Μακεδονία μέρος της σύρραξης, μέσω της δημιουργίας πληθυσμού προσφύγων» εντός των συνόρων της ΠΓΔΜ» και «Ο Ερντάτ Φατζουλάχου, Αλβανός υπουργός στην κεντροδεξιά κυβέρνηση συνασπισμού των Σκοπιών, δήλωσε ότι οι πρόσφατες συγκρούσεις μεταξύ Αλβανών και Σλαβομακεδόνων στην πρωτεύουσα της ΠΓΔΜ, ήταν αποτέλεσμα της δραστηριότητας των σερβικών μυστικών υπηρεσιών «με στόχη την αποσταθεροποίηση της Μακεδονίας». Οι εκτιμήσεις αυτές, ωστόσο, έμειναν στα πλαίσια μιας απαντητικής εθνικιστικής έξαρσης και δεν επιβεβιώθηκαν από την πραγματικότητα.

Εν τω μεταξύ, το καθεστώς της Σερβίας έχει περάσει σε μια κατάσταση ευθυγράμμισης με την ευρωατλαντική καθεστωτική δεοντολογία, χωρίς να έχει ισορροπήσει τα νέα δεδομένα με το επιφατικό εθνοκεντρικό της παρελθόν. Ακόμη και στα τρέχοντα γεγονότα που εξελίσσονται στα νότια σύνορα της, γίνεται φανερή αυτή η πολιτική και στρατιωτική διχοστασία: «Σε επικοινωνία που είχαμε με ανώτατο αξιωματικό του γιουγκοσλαβικού στρατού, μας τόνισε ότι, βάσει των

στοιχείων που έχουν συλλέξει, τείνουν και αυτοί στην άποφθή ότι η Ουάσιγκτον επιχειρεί να επεκτείνει την κρίση του Κοσσυφοπεδίου έξω από την επαρχία στις σερβικές περιοχές του Πρέσεβο, της Μεντβένια και του Μπουγιάνοβατς και στην ΠΓΔΜ. Σύμφωνα με την ίδια πηγή, το ΝΑΤΟ προσπαθεί να εγκαταστήσει «αλβανούς τρομοκράτες» στην περιοχή της νοτιοανατολικής Σερβίας και τα Σκόπια, που γειτνιάζουν με το Κόσοβο, με στόχο την αποσταθεροποίηση της».

Με απόσταση τριών μόλις χρόνων οι δηλώσεις αυτές αντανακλούν όχι μόνο την πλήρη αντιστροφή των γεγονότων, αλλά την ίδια, αυτούσια και απαράλλακτη δομή των δύο εκατέρωθεν ερμηνειών στη βάση των εθνικών επιβουλών.

Το σερβικό κράτος και στην κρίση αυτή, στα νότια σύνορά του, φάνηκε χάτι παραπάνω από πρόθυμο να καλύψει με τον στρατό του κάθε θέση που του επέτρεπαν κάθε φορά τα κεντρικά διευθυντήρια της ίδιας της κρίσης. Πρόκειται για ένα πειθήνιο στρατό, με τέτοια επιθετική «εθνική περηφάνια», που πασιφανώς ασφυκτιά μέσα στα νέα «περιορισμένα» του καθήκοντα.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Είναι δεδομένο ότι μία ενδεχόμενη διάλυση της Μακεδονίας από την Αλβανία και την Βουλγαρία θα οδηγήσει στην απώλεια σημαντικού προγεφυρώματος των ελληνικών συμφερόντων, διότι προφανώς ανατρέπει τη στρατηγική ισορροπία των Βαλκανίων. Και φυσικά δεν αναφερόμαστε μόνο στην στρατηγική των όπλων, αλλά στη στρατηγική σημασία των επενδύσεων, των μεταφορών (ο δρόμος που συνδέει την Ελλάδα με την κεντρική Ευρώπη περνάει από την φλεγόμενη περιοχή), των διαδρόμων ενέργειας, των ποτάμιων μεταφορών, των δικτύων διανομής κ.λπ. Αυτό το ενδεχόμενο είναι που ζητιέται να αποπεμφθεί και στη δήλωση του Έλληνα υπουργού εξωτερικών Γ. Παπανδρέου στο CNN στις 27 του Μάρτη: «έμαστε σε στενή συνεργασία με την κυβέρνηση των Σκοπίων. Θέλουμε να δούμε τη χώρα σταθερή, πολυεθνική και δεν θέλουμε να δούμε αλλαγή συνόρων, επειδή χάτι τέτοιο θα αποσταθεροποιήσει την ευρύτερη περιοχή». Είναι γνωστό ότι ο Έλληνας υπουργός εξωτερικών είναι πάντα πιο κοντά στις θέσεις της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής, σε σχέση με τους σύμβουλους του μεγάρου Μαξίμου που ελπίζουν στον ρόλο της Ε.Ε. και που σε αυτή τη φάση της μακεδονικής κρίσης ζητούν «υπομονή για να φανεί η κατεύθυνση της εξέλιξης». Φυσικά, αυτές οι δύο «τάσεις» της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής δεν είναι συγχρούμενες.

Ο λόρδος Ρόμπερτσον, εκ μέρους του ΝΑΤΟ, εξήρε το ρόλο της Ελλάδας τονίζοντας ότι «σε συνεργασία με τους εταίρους και τους συμμάχους της χαταβάλλει σημαντικές προσπάθειες για την ομαλοποίηση της κατάστασης», σε μια θαυμαστή παραλλήλια των ελληνικών διπλωματικών επιλογών δια στόματος και πάλι Γ. Παπανδρέου: Εργαζόμαστε στο πλαίσιο

της KFOR». Οι «συνετές» φωνές των «δυτικότροπων» κονδύλοφόρων αναλυτών πρόετρεπαν ευθύς εξαρχής: η Ελλάδα πρέπει να κινηθεί αυστηρά στο πλαίσιο της πολιτικής των αυρωατλαντικών θεσμών, χωρίς εξάρσεις και ανούσιες αγωνίες. Οι «δυτικότροπη σωφροσύνη» καλούσε συνάμα την Αθήνα να ανοίξει δίσιλους επικοινωνίας με τους Αλβανούς ώστε να αποτελεί και στα δικά τους μάτια μέρος της λύσης κι όχι του προβλήματος (βλ. «Καθημερινή») σε αντίθεση με τον «αντιδραστικό αντιδυτικισμό» που πρόετρεπε την Ελλάδα για την αποστολή στρατευμάτων στην Μακεδονία (βλ. «Επενδύτης»).

Η επιλογή της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής ήταν έτοις κι αλλιώς οριστική και τελεσίδικη προς την κατεύθυνση των ευρωατλαντικών επιταγών: «Ωστόσο θέλω να είμαι σαφής. Δεν νομίζω ότι είναι σωστή τόσο η ελληνική παρουσία, όσο και η στρατιωτική παρουσία κάποιας άλλης γειτονικής χώρας. Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί σ' αυτό. Άλλα η διεθνής παρουσία είναι πολύ σημαντική, ιδίως για τον έλεγχο των συνόρων». (Γ. Παπανδρέου, CNN, 27.3.01)

Σύσσωμοι, ωστόσο, οι διπλωμάτες, οι «σύμβουλοι» και οι έμμισθοι κοινδυλοφόροι παρ' όλες τις εσωτερικές «συγκρούσεις» και τις διαφορετικές εκτιμήσεις συμπυκνώνονται στις νομοτελειακές ταχτικές της χυδαίας εθνικής ιδιοτέλειας: «η επανέξταση όμως των όρων συνύπαρξης μεταξύ Σλάβων και Αλβανών στην ΠΓΔΜ προφανώς θα συνδυαστεί με συνταγματικές αλλαγές προκειμένου να υπάρξει θεσμική κατοχύρωση. Η εξέλιξη αυτή αποτελεί τη χρυσή ευκαιρία της ελληνικής διπλωματίας για μια οριστική διευθέτηση στο ζήτημα του ονόματος. Η Ελλάδα είναι η χώρα που περισσότερο απ' όλες τις άλλες, όμορες και μη, συμπαραστάθηκε ειλικρινά και χωρίς μύχιες σκέψεις και υπόγειες στοχεύσεις στην κυβέρνηση της ΠΓΔΜ... Οι δύο πλευρές, εδώ και αρκετό διάστημα, έχουν κατ' ουσίαν συμφωνήσει ότι η λύση θα περάσει μέσα από έναν αμοιβαίο συμβιβασμό. Αυτό που αναζητείται είναι η κατάλληλη πολιτική συγκυρία, κυρίως στο εσωτερικό της ΠΓΔΜ». Μερικές φορές δεν μπορείς να ξεχωρίσεις τον αποτροπιασμό της φρίκης από αυτόν της χυδαιότητας.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΣΕΝΑΡΙΑ...

Σενάρια που μόνο Ιστορία μακροπρόθεσμα θα επιβεβαιώσει καθ' ολοκληρία ή κατά μέρος, τη φιλοσοφία και τις προοπτικές τους ή τα αιματηρά τους αποσάσματα.

...Των «αντιδυτικιστών»

Η διάλυση της ΠΓΔΜ θα λάβει χώρα με την ανοχή του ΝΑΤΟ και με τη μέθοδο των μικρών εντοπισμένων μαχών στα σύνορα και με διεισδύσεις σε συγκεκριμένες θέσεις, οχυρωμένες από πριν. Η ίδια μέθοδος εφαρμόστηκε με επιτυχία στο Κόσοβο, ενώ θα πρέπει να τονιστεί ότι αποτελεί την κατ' εξοχήν παραδοσιακή αλβανική ταχτική. Από την πλευρά του το ΝΑΤΟ θα περιμένει για μικρό χρονικό διάστημα μέχρις ότου απελευθερώθει νομικά να δράσει και στο έδαφος της ΠΓΔΜ, διάστημα κατά το οποίο ο έμπειρος UCK θα έχει διατάξει τις δυνάμεις του σε κομβικά σημεία ανάμεσα στα βουνά που περικλείουν την γραμμή Τέτοβο-Στρούγκα-Μπιτόλια. Μετά θα είναι αργά να εκδιωχθούν οι αλβανοί, οι οποίοι θα εφαρμόσουν μια ταχτική αναμονής εν όφει διεθνών συσκέψεων. Άλλωστε και σήμερα υποτίθεται ότι το ΝΑΤΟ επιβλέπει τα σύνορα Κοσσόβου-ΠΓΔΜ, γεγονός που δεν εμπόδισε τους αντάρτες του UCK να εισβάλουν στην ορεινή ζώνη της ΠΓΔΜ. Εάν μάλιστα έχει αποφασιστεί και η πλήρης διάλυση της ΠΓΔΜ, θα εισβάλει και ο βουλγαρικός στρατός ως επικοινωνικός του εντόπιου στρατού, βάσει της υπάρχουσας συνθήκης. Φυσικό ο σερβικός στρατός λόγω των προβλημάτων σε στρατιωτικό και πολιτικό επίπεδο, θα περιμένει το αποτέλεσμα, με συνέπεια οι κερδισμένοι να είναι οι αλβανοί και οι βουλγαροί που θα επιστρέψουν μετά από 55 χρόνια σε μέρη που κατείχαν...

...Και των «δυτικιστών»

Οι ΗΠΑ δεν ευνοούν την εθνική ολοκλήρωση στα Βαλκάνια κι αυτό φάνηκε πολύ καθαρά στην περίπτωση της Βοσνίας. Προτιμούν μιχρά, αδύναμα και ευκόλως χειραγωγήσιμα χράτη στη μεσοβαλκανική ζώνη, παρά εθνικά ομοιογενείς χρατικές οντότητες. Ισχυρό επιχείρημα τους είναι ο σεβασμός του απαραβίαστου ακόμα και των εσωτερικών συνόρων της πρώην Γιουγκοσλαβίας. Σ' αυτό το πλαίσιο θα κινηθούν και οι όποιες μελλοντικές διευθετήσεις στην ΠΓΔΜ. Η Δύση δεν πρόκειται αυτή τη στιγμή να απαιτήσει τη δημιουργία αλβανικού καντονίου ή πολύ περισσότερο την ομοσπονδιοποίηση. Άλλα εάν οι συγχρούσεις προσλάβουν διαστάσεις εθνοτικού πολέμου, θα είναι η Δύση, που θα αθησεί τα πράγματα προς αυτή την κατεύθυνση για να αποτρέψει τη διάλυση του γειτονικού μας χράτους. Η προοπτική λοιπόν, είναι όχι η Μεγάλη Αλβανία, αλλά δυόμισι αλβανικά χράτη, οι γραφειοκρατίες των οποίων σταδιακά θα αναπτύξουν τα δικά τους αυτόνομα συμφέροντα, τα οποία με τη σειρά τους θα αφυδατώσουν τη σημερινή δυναμική της εθνικής ολοκλήρωσης...

Οι εξελίξεις αμέσως μετά την κρίση που κορυφώθηκε τον απέλθοντα Μάρτη δικαιώνουν, κάπως πρώτα και όχι τελεσίδικα, τις «μετριοπαθείς» εκτιμήσεις που βασίζονται στην διατήρηση του υπάρχοντος καθεστώτος, μιας διατήρησης που, προφανώς, εξυπηρετεί περισσότερο τις ενδοευρωατλαντικές διευθετήσεις και λιγότερο τις χάινουσες πληγές που κι αυτή τη κρίση άνοιξε και πάλι στο κοινωνικό σώμα της νότιας Βαλκανικής.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Ο άμαχος πληθυσμός, αυτή η συντριπτικά μαζική κατηγορία ανθρώπων που κάθε φορά εκκινεί τον οίκτο της «διεθνούς κοινότητας» και θέρφει το περιθώριο της άιματηρής εικονολατρείας των μαχών, περιφέρει την μοναχική του δυστυχία δοκιμάζοντας με τον δικό του τρόπο τις αντοχές των εθνικών συνόρων. Κανείς δεν μπορεί, σε πολλές περιπτώσεις όπως και στην προκείμενη, να εκμαιεύσει τα φρονήματα του άμαχου πληθυσμού σε σχέση με τις αντιμαχόμενες πλευρές με δεδομένη απλή και μόνο τη σύνθεσή του.

«Η τουρκική αστυνομία των συνόρων ανακοίνωσε χθες πως περίπου 6.000 αλβανοί και τούρκοι, που διέφυγαν των συγκρούσεων στην ΠΓΔΜ μπήκαν στην Τουρκία από τη Βουλγαρία τις δύο τελευταίες εβδομάδες...». Αλβανοί που δεν θέλουν να συμμετάσχουν στη διένεξη; Μουσουλμάνοι; Τούρκοι; Έχουν συγγενείς στα βουνά;

«Σύμφωνα με τον υπεύθυνο του Ερυθρού Σταυρού, στην συνοριακή διάβαση του Πρέσερβο (σύνορα με την Γιουγκοσλαβία) έχουν φθάσει ήδη 2.500 άτομα, που προέρχονται από το Τέτοβο»: Σλαβομακεδόνες; Σέρβοι; Μάλλον όχι Σέρβοι - και σίγουρα όχι Αλβανοί. Έχουν εχθρούς στα βουνά;

«Σε 30.000 ανέρχονται οι εσωτερικοί πρόσφυγες που μετακινήθηκαν από το Τέτοβο στα Σκόπια»: Φιλήσυχοι μικροστοί; Αλβανοί; Σλαβομακεδόνες; Ρομ;

Καταγράφονται ήδη, αμέσως μετά την επίθεση του μακεδονικού στρατού στα ορεινά χωριά του Τέτοβο και αμέσως μετά την «εκτόνωση» της κρίσης, νεκροί άμαχοι χωρικοί χωρίς να υπάρχει ακριβής αριθμός ακόμη, αφού προς το παρόν κάτι τέτοιο είναι δύσκολο. Επιπλέον, οι 30.000 εσωτερικοί πρόσφυγες επιστρέφουν στα σπίτια τους στο Τέτοβο και προφανώς σε λίγες μέρες το ίδιο θα συμβεί και με τους πρόσφυγες που θα επιστρέψουν από τη Σερβία, την Τουρκία και τη Βουλγαρία. «Τα καταστήματα άνοιξαν και πάλι στο Τέτοβο, η ησυχία επέστρεψε και πάλι στις γειτονιές...» Τι ειρωνεία...

ΤΕΛΟΣ:

«Μελετάμε πρόγματα που μπορούν να κάνουν οι ΗΠΑ για να ενσχύσουν την ικανότητα των μακεδονικών Ενόπλων Δυνάμεων για να αντιμετωπίσουν την κρίση. Δεν νομίζω ότι η μάχη κοντέψει να τελειώσει ή ότι η κρίση κοντέψει να επιλυ-

θεί, αλλά κάνουμε πολλά για το σκοπό αυτό». (Κόλιν Πάουελ, υπουργός εξωτερικών των ΗΠΑ, 27.3.01)

«Ελπίζω ότι η κρίση τελείωσε». (Χ. Σολάνα, 27.3.01)

«Διαδήλωση υποστήριξης των αλβανών ανταρτών με συμμετοχή 10.000 ατόμων, έγινε μπροστά από την αποστολή του ΟΗΕ στην Πρίστινα του Κοσσυφοπεδίου» (Εφημερίδες 27.3.01)

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η «δημοκρατία της Μακεδονίας» αποτελεί, έτσι κι αλλιώς εδώ και μια δεκαετία, μια «σκοτεινή» τρύπα στο κέντρο των Βαλκανίων που συντηρείται από την ελεύθερη διακίνηση συναλλάγματος και εμπορευμάτων (από τα μεγάλα εργαστήρια επεξεργασίας πρωτίνης έως το εμπόριο όπλων). Τα πιο φτηνά εργατικά χέρια μπορεί κανείς να τα συναντήσει στις διάσπαρτες ευρωπαϊκές και ελληνικές επιχειρήσεις στην περιοχή αλλά και στο κέντρο του αμερικανικού μονοπολίου της coca-cola στα Σκόπια με ημερήσια παραγωγή 500.000 κουτιών. Επίσης, η περιοχή έχει θεμιστεί ευρωπαϊκά - στο περιθώριο κάθε νομοτυπίας - και σαν η επίσημη χωματερή πυρηνικών και «ανθρώπινων» αποβλήτων: μόνο η Γερμανία είχε σχεδιάσει από το 1993 (και σήμερα δεν γνωρίζουμε σε ποιον βαθμό το έχει καταφέρει) να μεταφέρει στα Σκόπια 80.000 ταιγγάνους από την περιοχή της Ρηγανίας-Βεστφαλίας, να αναλάβει το κτίσμα των σπιτιών τους και την «απασχόληση» τους σε εργοστάσια καύσης πυρηνικών αποβλήτων.

Η σφαίρα των γεωπολιτικών συμφερόντων αλληλοκαλύπτεται με την σφαίρα των «μπίζνες». Για να καταλήξουμε στην φάση του ιστορικού Ε. Χομπομπόμ: στην βαλκανική ιστοριογραφία, ο αναγνώστης πρέπει να αφήνει το ένα του αυτί ανοιχτό για να ακούει τον ήχο του τροχίσματος των τσεκουριών.

Η φυγή από την πραγματικότητα και η νοσταλγία του αιώνιου παρελθόντος που εγχαλούνται σε κάθε περίσταση από τα εξουσιαστικά διευθυντήρια για την επιβεβαίωση των εθνικών ιδεωδών, κατευθύνονται μεν νομοτελειακά προς το θάνατο, αλλά απευθύνονται εξίσου νομοτελειακά προς μικρόνοες υπήκοους. Και αυτοί οι μικρόνοες υπήκοοι έχουν αναλάβει εργολαβικά να τρέφουν τα όπου γης χαρακώματα.

29 Μάρτη 2001

Ο δήμος του Κορυδαλλού και μέρος της ιστορικής κοινωνίας "αγάνιζονται από το 1995 για την απομάκρυνση των φυλακών". Οι σπόλαι αυτού του "αγάνα" είναι ξεκάθαροι: η επαναφορά -με όρους εκσυγχρονισμού- της πο κυδαίας μικροαστικής αντιλήψης για την "τάξη και ασφάλεια" στη γειτονιά, για το "πράσινο" και την "αυξηση των αντικειμενικών αξιών κατοικιώς", για ότι τελοσπάνων χαρακτηρίζει τη χαρατζική υλικότητα των "προκομενών". Και φυσικά, κοντολογής η πολιτική υπεραξία που θα εισπράδουν οι δημοτικές παρατάξεις. Μη φανταστεί κανείς ότι όλη αυτή πκυδαίαστη εκφράζεται με αναρήξες φασιστικές παρεκτροπές του λόγου. Από τους "πρωτόπορους" αυτού του "αγάνα" ασκείται μία προσδεμενική ρητορεία διάχυτη από ένα "ενδιαφέρον" για την καλυτέρευση του σωφρονιστικού συστήματος και την ποιότητα της ζωής των φυλακούμενων. Πέρα από αυτή τη ρητορεία την ντουβάρια των φυλακών και αυτοί που τα διακερίζονται δεν διαθέτουν κανένα ψυχικό για να νιώθουν ανεπιθύμητοι ή αποκλεισμένοι από μία γειτονιά. Αναπόφευκτα αυτοί που βιώνουν πάνω στο πετσί τους τους "ευκαταφρόντους και αξιοδάκρυτους" στόχους αυτού του "αγάνα" δεν είναι άλλοι από τους φυλακούμενους και μόνο. Ο δημάρχος, οι δημοτικοί σύμβουλοι, ο κυβέρνηση, οι "αγωνιζόμενοι" δη-

μότες στο τέλος θα δικαιωθούν και θα καρπωθούν τα κέρδη του "αγάνα" τους. Άλλωστε οι κοινωνικοί αποκλεισμοί, οι περιβαροποιημένοι είναι δημιουργήμα τους, ο πολιτισμός τους το κατασκεύασε και αυτοί το ελέγχουν και το χρησιμοποιούν κατά το δοκούν. Ο δήμος άλλωστε έχουν πλούσια δράση στον τομέα "καθαριότητας" των περιοχών τους από "ανεπιθύμητες" ομάδες. Αρκεί να θυμηθούμε τον "αγάνα" του Δήμου Αιγάλεω που διατηρείται στην εξουσία.

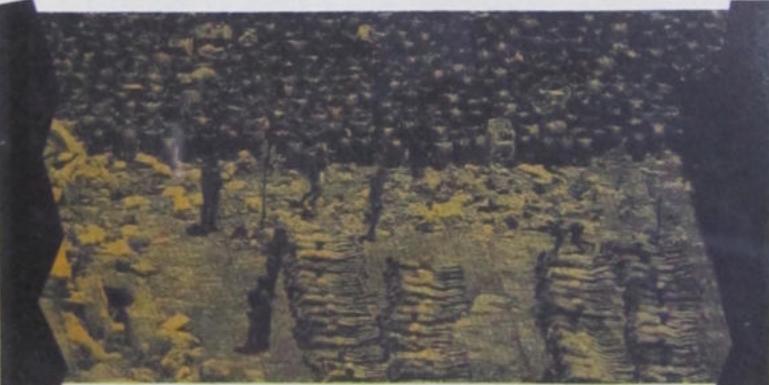
Απέναντι σε αυτήν την κοροϊδία σύντροφοι και συντρόφιστες από της δικτικές γειτονιές της πόλης αποφάσισαν να αντιδράσουν. Στην φέστα του Δήμου Κορυδαλλού που στήθηκε στις 28 Φλεβάρη για τον "εορτασμό της υπογραφής απομάκρυνσης των φυλακών από την περιοχή πετάκιων τρικάκια και μοιράστηκε το παρακάτω κείμενο:

Ας ζήσουμε λοιπόν στον πλαστικό παράδειο μας, που για να υπάρχει και να συντηρείται χρειάζεται μια κόλαση, την οποία ευτυχώς δεν θα την βλέπουμε

Ναι, είναι αλήθεια οι φυλακές φεύγουν. Οι ψευδαισθήσεις όμως πως κάτι θ' αλλάζει στην καθημερινότητά μας παραμένουν ακέραιες. Ψευδαισθήσεις που τροφοδοτούνται από τα παχιά λόγια κάθε είδους Χρήστου και Λαλιώτηδων που ψηφοθρούν στις πλάτες μας, ψευδαισθήσεις που γιορτάστηκαν στολισμένες με τις φωνές των άλλοτε δήθεν μαχητικών τραγουδιστάδων μας, την Τετάρτη 28 Φλεβάρη έχω από το Κολαστήριο του Κορυδαλλού, χωρίς κανένα ίχνος ντροπής. Τι έχουν αλήθεια να μας απαντήσουν όσοι δεν ντρέπονται για έναν ανθρωπισμό που λέει ότι θέλει να υπερασπίζεται τα δικαιώματα των κρατουμένων, αλλά απ' όσο πιο μακριά γίνεται - λες και δίνει κανείς δεκάρα για το πώς θα είναι η ζωή στην κόλαση αφότου αυτή απομακρυνθεί. Και τους φυλακισμένους ποιός τους ρώτησε; Κανείς. Αυτοί δεν έχουν γνώμη, δε χρειάζεται να καταλαβαίνουν, χρειάζονται μόνο κλουβιά. Μέσα απ' αυτά τα κλουβιά είδαν τα βεγγαλικά και άκουσαν τα τραγούδια των σωφρονιστών τους. Τι έχουν να μας απαντήσουν όσοι δεν ντρέπονται στο ερώτημα ότι τη φρίκη δεν την περιφέρεις σα μακάβριο ταίρικο αλλά πρέπει να προσπαθείς να την καταργείς; Όπου κι αν εξοριστεί, όσο μακριά, θα υπάρχει. Όχι βέβαια σε κοινή θέα, όμως θα υπάρχει. Σε φυλακές υψίστης ασφαλείας, σε κελιά εκσυγχρονισμένα, σε απομονώσεις υψηλής τεχνολογίας, στεγανές, ειδικά σκηνισμένες μη τυχόν και κανένα ουρλιαχτό ξεφύγει και ενοχλήσει αυτά εφησυχασμένα προ πολλού. Τι έχουν να μας απαντήσουν όσοι δεν ντρέπονται να καταδικάσουν στο όνομα της ψευτοπλατικής τους εγκληματίες και δολοφόνους, αλλά νομιμοποιούν από την πίσω πόρτα τα δικά τους εγκλήματα, τους δικούς τους φόνους, τους δικούς τους πολέμους απεμπλουτισμένους ουρανίου και εμπλουτισμένου κέρδους, τη

δική τους ειρήνη που σκορπάει ανενόχλητη βόμβες όπου βρει. Τί έχουν να μας απαντήσουν όσοι δεν ντρέπονται ν' αποστρέφονται μετανάστες και κλέφτες για τις δικές τους υφαρπαγές, τις δικές τους μίζες, τα δικά τους πλούτη μικρά ή μεγάλα; Αυτήν την κοινωνία των υποκριτών δεν την ενοχλεί ο φόνος, η κλεψιά, η βία, την αναστατώνει όταν οι φυσικοί τους φορείς είναι οι απόβλητοι, οι εξαθλιωμένοι, οι εξαγριωμένοι. Στις φυλακές οι 9 στους 10 είναι πάμπτωχοι και οι μισοί είναι μετανάστες. Αυτό που διώκεται, λοιπόν, δεν είναι το πραγματικό έγκλημα. Είναι η ανομία που γεννά ένας άδικος νόμος. Είναι οι ατομικές και συλλογικές εκρήξεις -ενδεχομένως απελευθερωτικές- που προκαλεί η αδυσώπητη λειτουργία της μπροπολιτικής φυλακής. Το πραγματικό έγκλημα βρίσκεται αλλού. Στις ανισότητες, την ιεραρχία, την ανθρώπινη υποτίμηση και στους θια-

λή, θεαματική της όψη. Την πραγματικότητα της εξαθλίωσης, των επιπτηρούμενων και υποταγμένων σωμάτων, της εξατομίκευσης και της δουλείας, της διανοητικής απονέκρωσης, του ζεσουμίσματος και της εκμετάλλευσης, του διάχυτου ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Μια πραγματικότητα που κρειάζεται αδιάκοπη εποπτεία μίσως και ραγίσει κανένα τζάμι αυτής της ασφυκτικής γυάλινης φυλακής. Οι φυλακές υπάρχουν για να μπορούμε να ξενάγουμε τα δικά μας αόρατα δεσμά και να υποτασσόμαστε. Και την Τετάρτη σ' αυτό το φαινομενικά αθώα στημένο, ανθρωπιστικό πανηγύρι γιόρτασαν το γεγονός ότι θα τις πάρουν μπροστά από τα μάτια μας. Για να μη βλέπουμε ότι πίσω από τον κόσμο μας υπάρχει ένας άλλος κόσμος. Μια κοιτίδα σκλαβιάς που αποκαλύπτει τί λογίς είναι η δικιά μας ελευθερία. Κι όσα graffiti και να ζωγραφίσουν στους τοίχους της, αυτή τη βρωμιά της διεσπραμένης λογικής τους δεν θα μπορέσουν να την κρύψουν. Όποιος ζει σ' αυτές τις γειτονιές, όποιος περνάει έχω από τις φυλακές Κορυδαλλού και τις απαντακού φυλακές και αδιαφορεί για τις αιτίες που τις γέννησαν και τις διαιωνίζουν και τη σημασία τους, αλλά παρ' όλα αυτά γιορτάζει φίεστες έχω από αυτό το λεπτοδουλεμένο βασαντόπιρο, είναι το ίδιο ένο-

σάτες τους, που για να το διαπράσουν χρειάζονται κάποιους να τους δείξουν ως «κακούς» για να μην περνάει κανείς, παρά μόνο οι ίδιοι, τα όρια της δικής τους νομιμότητας χωρίς το φόβο της τιμωρίας και του στιγματισμού.

Η υπάρχη των φυλακών, αγκάθι μέσα σ' αυτήν την illustration πόλη των αγοραίων εκτονώσεων, της μέχρι θανάτου κατανάλωσης σκουπιδών, της αφρονίας, του μακάριου ύπουν αποκαλύπτει διαρκώς μια όλη πραγματικότητα σε όσους δε φούντει να κοιτάσουν πίσω από την απατ-

κος με όσους το σκεδίασαν. Φτιάχνει από μόνος του το όμορφο κελί του και κλειδώνεται μέσα σ' αυτό πετώντας το κλειδί στους καταπεστές του. Όποιος έχει απωλέσει κάθε έννοια κοινωνικής αλληλεγγύης, όποιος συντάσσει τόσο εύκολα με πολιτικούς, δικαστές, μπάτσους, δεσμοφύλακες δε θα έχει ποτέ να στραφεί όταν σπαραγέουν το δικό του κεφάλι οι πρώην φυδοδοτητές του.

Συγκρίθηκε στο δημοτικό συμβούλιο Πετρούπολης, σε συνεδρίαση του μήνα Νοέμβρη, η παράσταση μίσθωσης του πολυχώρου Τέρρα Πέτρα. Ο νομικός σύμβουλος του δήμου γνωμοδότησε θετικά για την παράσταση της μίσθωσης, τονίζοντας ότι η συγκεκριμένη μίσθωση είναι εμπορική και προστατεύεται από τον πρόστατο νόμο περί επαγγελματικής στέγης, άρα έχει το δικαίωμα η επιχείρηση να παρατείνει μονομερώς την μίσθωση για έξι χρόνια. Η μίσθωση του Τέρα Πέτρα λήγει το 2002 και σ' αυτό το γεγονός προέκυψε δικογνωμία για το χρονικό όριο έναρξης της δικαιούμενης από το νόμο παράστασης. Ο Κούγιας υποστήριξε ότι αν παρατείνει η μίσθωση τότε ο δήμος δεσμεύεται έως το 2014 με δεδομένο ότι ο ιδιοκτήτης δικαιούται επιπλέον 6 χρόνια. Η Νομική

Υπηρεσία υποστήριξε ότι η υποχρεωτική παράσταση προσμετράται από το 2002 όταν δήλωσε στη σύμβαση. Ο συνολικός χρόνος μίσθωσης από την έναρξη έως τη λήξη δεν θα υπερβαίνει τα 12 χρόνια, με δεδομένο ότι η άδεια που πήρε το μαγαζί χρονολογείται από το 1996. Ο Κούγιας "αποκάλυψε" ότι η άδεια του Τέρα Πέτρα περιγράφεται ως άδεια κυλικείου (!) Αυτό αλλάζει τα δεδομένα αφού ο δήμος έχει το πλεονέκτημα να διαπραγματευτεί τη μίσθωση από θέση ισχύος. Ο δήμαρχος παραδέχτηκε ότι δεν το είχε σκεφτεί (!) και συμφώνησε αρχικά να αναβληθεί η συνεδρίαση κι να έρθει εκ νέου διορθωμένη η γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας. Η Νομική Υπηρεσία επέμεινε όμως (!) ότι σε κάθε νέα περίπτωση η μίσθωση θα χαρακτηριστεί εμπορική.

Η συνέχεια από τα πρακτικά της συνεδρίασης του δημοτικού συμβουλίου:

Κούγιας: "Έχουμε μια επιλογή βασισμένη στη νομολογία. Κυλικείο είναι ο χώρος που χρησιμοποιείται για την πώληση ποτών και ειδών καφενείου, σε δημόσιες υπηρεσίες, κινηματογράφους κλπ. και λεπτουργεί χρονικά δύο και οι δημόσιοι χώροι στους οποίους στεγάζονται. Ήταν λάθος τότε της δημοτικής αρχής (1996) να το χαρακτηρίσει κυλικείο. Νομιμοποιήθηκε έκτοτε να παρέχει και υπηρεσίες εστιατορίου. Αν δεχθούμε τη γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας θα δώσουμε επιχειρήματα στην πλευρά των ιδιοκτητών. Να αποσυρθεί τη γνωμοδότηση. Πρέπει να θεωρήσουμε ότι η σύμβαση λήγει το 2002 επειδή είναι κοινόχρονος χώρος και να προκυρίζουμε διαγωνισμό. Αν δεν το κάνουμε στην κειρότερη περίπτωση θα πάμε μέχρι το 2008. Αν όμως προχωρήσει η αντίστοιχη πλευρά στα δικαστήρια χρησιμοποιώντας την εμπορική μίσθωση, θα μπορούμε νομικά να την πέλξουμε αφού φυσι-

κά ο χώρος μόνο σαν κυλικείο δεν χρησιμοποιείται."

Δήμαρχος: "Τώρα επιτέλους καταλάβαμε τι θέλει ο κ. Κούγιας. Να φύγουν αυτοί που το λειτουργούν τώρα και να φέρουμε κάνενα Kakētōn édō."

Κούγιας: "Κάθε φορά αναφέρεστε στο όνομα του Kakētōn, για άλλους βέβαια λόγους. Κι αν διαβάσει τα πρακτικά δεν θα έχει κανένα πρόβλημα να σας κάνει και καμία αγωγή!"

Δήμαρχος: "Να μας κάνει, αν θέλει..."

Παπαδόπουλος: "Η γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας δόθηκε κατ' εντολή του δημάρχου ώστε να είναι θετική"

Γερασιμίδης: "Είναι απαράδεκτο αυτό... πάρ' το πίσω."

Φύττα: "Πώς λέγονται τέτοια πράγματα; Ανακαλέστε."

Η συνεδρίαση διακόπηκε για πέντε λεπτά και αφού δόθηκαν αμοιβαίες εξηγήσεις συνεχίστηκε.

Τερζής: "Για ποιό λόγο βιαζόμαστε να υπογράφουμε από τώρα; Λίγο καιρό πριν

τη λήξη της σύμβασης να το ξανασυντίσουμε, όχι τώρα..."

Μπροπούλου: "Αφού από το νόμο οι ιδιοκτήτες έχουν τη δυνατότητα να παρατείνουν τη μίσθωση μονομερώς, για ποιό λόγο ερχόμαστε εμείς να δώσουμε παράταση;"

Παπάρας (νομικός σύμβουλος): "Εφερε αίτησην η πλευρά των ιδιοκτητών του Τέρρα Πέτρα για παράσταση μίσθωσης και γι' αυτό συγπούμε σήμερα."

Δήμαρχος: "Οι άνθρωποι απλώς, θέλουν να γνωρίζουν τις προθέσεις του δήμου ώστε να προχωρήσουν σε βελτιώσεις και νέες επενδύσεις στο χώρο από τώρα."

Πετράκης (πρόεδρος Δ.Σ.): "Τίθεται σε ψηφοφορία η πρόταση για παράσταση μίσθωσης" (κάτι του ψηφιστήρει ο δήμαρχος)

Κούγιας: "Να πάγει ο δήμαρχος να κάνει τον υποβολέα στον πρόεδρο!!!"

Χριστόπουλος: "Καλά πριν λίγο δεν μας είπε ο δήμαρχος ότι θα αποσυρθεί η πρόταση για άλλη συνεδρίαση;"

Γίνεται ψηφοφορία(!) που λήγει με απόφα-

στη σχετικής πλειοψηφίας υπέρ της ανάδειξης της πολιτικής σύμβασης.

Κούγιας: "Η δική μου πρόταση δεν θα τεθεί για ψήφισμα."

Πρόεδρος: "Ποιά;"

Κούγιας: "Επάν ου, αν περάσει η παράταση απεμπολούμε τα δικαιώματα μας ως δίμος να διαπραγματευτούμε τη σύμβαση εκ νέου με διαγωνισμό, ίσως πιο επωφελή οικονομικά. Αφήστε με να εξηγήσω..." (φωνές)

Κλώσσα: "Πάλι τα ίδια λέτε κ. Κούγια;"

Κούγιας: "Σας λέω συνεχώς τα ίδια για να τα καταλαβαίνετε καλύτερα. Προσπαθούμε να σας σάψουμε..." (απευθυνόμενος στο προεδρείο:) "Άφουν παράταξή μας αγνοείται δηλώνουμε ότι αποχωρούμε"

Φιλίππου: "Πάντα έτσι κάνει ο κ. Κούγιας. Φεύγει και μάλιστα πάλι στο τεχνικό

πρόγραμμα."

Κούγιας: "κ. Πρόεδρε τον λόγο επί πρωτοποιού"

Πρόεδρος: "Ποιό είναι το πρωτοποιό;"

Κούγιας: "Αφήστε με να μιλήσω, να σας εξηγήσω!"

Δήμαρχος: "Διαλέγει πάντα τη φυγή ο κ. Κούγιας για να προλαβαίνει τις εμφανίσεις στα κανάλια!"

Κούγιας: "Ειδικότερα, θέλω να συμμετάσχω στη συζήτηση του τεχνικού προγράμματος, αλλά βλέπω την προκλητική περιφρόνηση σε ό, πιο κι αν έχουμε προτείνεις ως αντιπολίτευση, είτε στο τεχνικό πρόγραμμα είτε αλλού. Θέλω όμως κ. Πρόεδρε να με αφήσετε να επικειμενοποιήσω για την πρόταση μου κατά της παράτασης μίσθωσης του Τέρρα Πέτρα..."

Πρόεδρος: "Πάλι τα ίδια κ. Κούγια; Έχει περάσει πιο ώρα. Αργήσαμε."

Κούγιας: "Αν δε μου δώσετε ο λόγο θα καταθέσω πρόταση μομφής κατά του προέδρου..."

Πρόεδρος: "Προχωρούμε στη συζήτηση του επόμενου θέματος."

Κούγιας: "Ε, ε, ε! κ. Πρόεδρε, με ακούτε; Με βλέπετε;" (έβαλλε την αντιπολίτευση) Η παράταξη του Κούγια αποκωρεί με την **Μητροπούλου** να λέει: "Ήταν απαράδεκτο αυτό που έκανε ο κ. Πρόεδρος."

Πρόεδρος: "Μέχρι το πρώιμο θα καθόμαστε να μιλάμε για ένα θέμα; Εσείς έχετε παράπονο; Δεν σας άφοστα μιλήστε;"

Μητροπούλου: "Όσο χρειάζεται θα καθόμαστε να μιλάμε και πέντε και έξι ώρες. Έχετε δει πώς λειτουργούν άλλα συμβούλια; Ο πρόεδρος λειπουργεί για όλους και όχι μόνο για τη διοίκηση."

Όλοι αυτοί οι διάλογοι θα μπορούσαν να είναι αποσπάσματα από ένα οποιοδήποτε καφενείο, που θα έφταναν σε μας αν τύχαινε τα καφενεία να κρατάνε πρακτικά. Όμως, τα πράγματα γίνονται σοβαρότερα, όταν μιλάμε για μια διαδικασία που διαχειρίζεται πιο κοντινή μας χωροταξία μαζί με τις παρεπόμενες διεσκατομμύρια δραχμές της. Εδώ, οι καφενοβιάκες διαδικασίες είναι φυσική συνέπεια της απουσίας απ' αυτές κάποιου δημοτικού κοινού. Η "σοβαρότητα" των προεκλογικών μπαλκονιών και των συνθημάτων χάνεται μέσα στην τριβή των πρακτικών της εφαρμογών, παρασύροντας και κάθε είδους ημιδημόσια ("ανοικτή") για ένα κοινό που -διόλου τυχαία- την αποβάλλει με την αδιαφορία του) διαδικασία, όπως είναι το δημοτικό συμβούλιο. Όχι βέβαια, οι παρουσία "δημοτών" στα δημοτικά συμβούλια θα όλαζε πιο ουσία των αποφάσεων του αλλά, απλά, θα επηρέαζε το ύφος της διαδικασίας. Δεν πρόκειται να σταθούμε άλλο στο ύφος των διαλόγων. Φτάνει προς το παρόν η διαπιστωμένη χυδαιότητα που τους χαρακτηρίζει.

Η υπόθεση του Τέρρα Πέτρα, με φόντο τα παραπάνω στοιχεία και τους διαλόγους, φαίνεται οτι έχει πολλά να πει για τη πνεύμα της διαχείρισης της γειτονιάς μας. Διαβάζοντας προσεκτικά τις προστριβές στην διαδικασία, φαίνεται οτι ο δήμαρχος και η παράταξη του, έτσι κι αλλιώς, μεροληπτούν υπέρ των ενοικιαστών του δημοτικού μαγαζιού. Τόσα χρόνια, αποκλείεται να μην έχουν πάει στο μαγαζί αυτό ούτε μια φορά, για να μην δουν στον τοίχο κορνιζωμένη την άδεια κυλικείου των ενοικιαστών και την ανακολουθία με την υπογεγραμμένη σύμβαση. Έστω κι αν δεν έπεσε το μάτι τους στην άδεια, με τέτοιες διαρρυθμίσεις

στο χώρο, αποκλείεται να μην έρχονταν στο νου τους η σύγκριση με την άδεια κυλικείου που αρχικά ενέκριναν. Υπάρχει κάποια σχέση λοιπόν των ενοικιαστών με την παράταξη του δημάρχου, που να δικαιολογεί αυτή την εξόφθαλμη προνομιακή μεταχείριση από μεριάς της; Μια σχέση που τροφοδοτείται από την αφέλεια ή την αδιαφορία των "δημοτών" για τα ίδια τους τα άμεσα συμφέροντα; Στον κόσμο της νύχτας (είτε της νύχτας με φεγγάρι είτε της νύχτας των σκοτεινών διαδρόμων) δεν μπορούμε, ούτε και θέλουμε να έχουμε πρόσβαση. Κρατάμε ωστόσο, τα υπονοούμενα των ιδιών των "φανερών" διαδικασιών που καταλήγουν σε μια απαράδεκτη ανανέωση ενός διάτριπτου συμβολαίου για μια ολόκληρη ντουζίνα χρόνια.

Όσον αφορά τον Κούγια, κανείς δεν μπορεί να αμφιβάλλει για τα ιδιοτελή κίνητρα της αποκάλυψης των στοιχείων της συγκεκριμένης υπόθεσης. Έχει κι αυτός στο νού του κάποιους άμεσα ενδιαφερόμενους για την ενοικίαση του δημοτικού μαγαζιού. Με το που έδειξε αυτό το αμέριστο ενδιαφέρον του, τρόμαξε την παράταξη του δημάρχου που έσπευσε όπως-όπως (φάινεται από την αντιφατική της συμπεριφορά στη διαδικασία) στην ανανέωση του συμβολαίου μήπως και πληγούν τα συμφέροντα των ημέτερων. Ο Κούγιας πήρε προς το παρόν το μήνυμα για το ποιός κυβερνά αυτόν τον δήμο. Στο τέλος της θεατρικής του παράστασης, συγκατάνευσε με κατανόηση και με περισσότερο μένος φυσικά να έρθει αυτός στα πράγματα. Δεν υπάρχουν εικασίες, όταν η φεγγιοβολία χυδαιότητα των διαλόγων και η αποδεδειγμένη ιστορικότητα των δοσοληφιών, είναι κανόνας στη διαχείριση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

τα "δώρα" τους βρωμάνε εκμετάλλευση

Μέσα στα χριστούγεννα έγιναν τα εγκαίνια του βρεφονπιακού σταθμού του ρέματος Φλέβας στο Ίλιο. Η υπουργός, ο δήμαρχος, μέλη του δημοτικού συμβουλίου, "πλήθος κόσμου", αρκετοί μπάτσοι. Ανάμεσα σε όλο αυτό το σινάφι μιας καθωστρέπει στημένης γιορτής, μπορούντες να διακρίνεις και τα στελέκτι των δημόσιων σχέσεων της κόκα κόλα. Αντιπροσώπευαν τη γνωστή πολυεθνική που "πλήρωσε" για το "έργο" αυτό στα πλαίσια της γενικότερης προσφοράς του "κοινωνικού έργου", της: αυτή τη φορά πάντα μια χορηγία για τους σεισμοπαθείς. Οι φωτογραφίσεις των "επισήμων" έδιναν κι έπαιρναν, σε όλους τους δυνατούς συνδυασμούς μεταξύ τους, με φόντο πότε το καινούργιο κτίριο και πότε τη "μάζα" των παριστάμενων. Τίποτε δεν είναι τυχαίο όσον αφορά τις απαθανατίσεις τέτοιων στιγμών. Οι φωτογραφίες δεν προορίζονται για τις προσωπικές συλλογές των καλών στιγμών των "επισήμων". Κάθε άλλο. Όλοι αυτοί μόνο που δεν έφυγαν τρέχοντας αμέσως μετά το τέλος της παράστασης. Οι φωτογραφίες προορίζονται για τη διαφήμιση του γεγονότος: διαφήμιση του κυβερνητικού έργου, του δημοτικού γραφείου της υπουργού, του δημοτικού έργου του δημάρχου, της δημοτικής του παράταξης και τέλος φυσικά, διαφήμιση της εταιρίας. Η χαρούρα της κυριαρχικής προπαγάνδας μ' αυτά και μ' αυτά τρέφεται.

Ο κόσμος της γειτονιάς που ξύπνησε εκείνο το πρωί του Σαββάτου από τη φασαρία, τις μουσικές και τις φιοριτούρες από τα μεγάφωνα, χάσεψε το θέμα, ευχαριστημένος που, τουλάχιστον απ' όλη την παράσταση, σ' αυτόν είναι που θα μείνει το καλύτερο: ο βρεφονπιακός σταθμός. Το σήπτημα ωστότο, δεν είναι τα ντουβάρια και οι κοινωνικές υπηρεσίες προς τον πολίτη, αλλά οι κοινωνικές σχέσεις που όλα αυτά αντανακλούν και οι όροι με τους οποίους όλα αυτά προσφέρονται. Κάνεις δεν είναι αφελής -και ιδιαίτερα εδώ γύρω σ' αυτές τις γειτονιές- να θεωρεί ότι οι πολυεθνικές ή οι κάθε είδους εταιρίες-χορηγοί ένδιαφέρονται έτσι απλά, χωρίς κάποιου είδους ανταλλάγματα, να προσφέρουν "κοινωνικό έργο". Όμως μπορεί κανείς να μην είναι αφελής, αλλά όταν ανέχεται την κοροϊδία, όχι μόνο χρεώνεται αφέλεια αλλά και αναξιοπρέπεια: αφού πέφτει με τα μούτρα στα ξεροκόμματα των αφεντικών και αφίνει την τύχη του στις μανούβρες τωπίων και μη αρχοντάδων. Έχουμε ήδη αναφέρει στην ιδιοτέλεια των χορηγιών και πο συγκεκριμένα στην διαφημιστική τους πλευρά. Άλλα δεν πρόκειται για μια απλή διαφημιστική προπαγάνδα: πρόκειται για την πιο έξυπνη αρενός και πιο αποκαλυπτική αφετέρου. Για τις μεγάλες εταιρίες -όπως είναι η κόκα κόλα- μία χορηγία που δεν ξεπερνάει το 15% των φορολογικών της χρέων απλώς αφαιρούνται απ' αυτά (Ν. 2238/1994). Η πολυεθνική λοιπόν αντί να πληρώσει σε φόρους, κτίζει ένα βρεφονπιακό σταθμό στη γειτονιά μας και ποιός ξέρει τι άλλο και σε πότες άλλες γειτονιές. Πώς λοιπόν γίνεται αναφόρα σε προσφορά "κοινωνικού έργου" αφού η εταιρία δε χάνει απολύτως τίποτε απ' τα κέρδη της και παράλληλα διαφημίζεται εντελώς δωρεάν;

Φυσικά με αυτόν τον τρόπο, το κράτος συμπληρώνεται από τέτοιου είδους "προσφορές" αφού καλύπτει υπαρκτά κενά στις δικές

του ανειλημμένες "κοινωνικές υποχρεώσεις", μηδέποτε επίσης και υπαρκτά κενά από τον προϋπολογισμό που οφείλονται στη λεγόμενη "κακοδιακείσιο" των δημόσιων πόρων. Έτσι, το πού θα προσφερθούν αυτά τα λεφτά της εταιρίας αποφασίζεται με βάση την καλύτερη προβολή της ιδιαίτερης της εταιρίας, την συνεννόηση με κρατικούς υπαλλήλους για την καλύτερη κάλυψη των κρατικών κενών, της πιο δεξιότερης ικεσίες των τοπικών αρχόντων για να πρωθίσουν τα μαλακισμένα "οικιστικά" τους προγράμματα και πάντως όχι με βάση την άμεση βούληση των ενδιαφερόμενων κατοίκων.

Δεν είναι δεδομένο οτι οι βρεφονπιακοί σταθμοί ικανοποιούν τους εργάτες και τις εργάτριες αφού λειτουργούν σαν αποθήκες παιδιών. Απλά, όσον αφορά την περιοχή μας, αυτός ο βρεφονπιακός σταθμός θα αντικαταστήσει κάποιον άλλο που καταστράφηκε από το σεισμό. Πέρα όμως από το αν με αυτή την "κοινωνική προσφορά" αντιμετωπίζεται ένα πραγματικό πρόβλημα της περιοχής, το πρόβλημα εντοπίζεται αλλού: στο ότι αυτοί που είναι υποχρεωμένοι "καλώς" ή "κακώς", όπως οι ίδιοι από μόνο τους κάθε φορά διατείνονται, -αφού διορίζονται και πληρώνονται αδρά γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους- να λύνουν τέτοιου είδους προβλήματα, έρχονται με τόση δουλοπρέπεια κάτω από την αγιάδα μάς πολυεθνικής να μιλήσουν για κοινωνικές προσφορές, δωρεές και χάρες.

Από την άλλη μεριά, αυτές οι "κοινωνικές προσφορές" μπορεί να απαλλάσσουν την εταιρία από την κρατική φορολογία αλλά δεν την απαλλάσσουν από και μόνο το βάρος της κοινωνικής της υπαρξης. Αυτές οι "κοινωνικές προσφορές" αδυνατούν να καθάρουν τη συγκεκριμένη εταιρία από τις ευθύνες ενός πρωτοπόρου σήμερα -αποκιοκρατικού τύπου- πολιτισμικού προτύργιου. Δεν μπορούν να καλλωπίσουν όύτε την εκμετάλλευση των εργατών και υπαλλήλων της κόκα κόλα, ούτε των καταναλωτών που είναι έρματα μιας "άγνωστης συνταγής" ένός αμφιβοτύμενου προϊόντος γεμάτου με διαδοχικές καταδίκες για καρκινογόνα συστατικά (αποσταθεροποιητές "E").

Τα στελέχη των δημοσίων σχέσεων μπήκαν βιαστικά στη Mercedes τους και έφυγαν πίσω απ' τη Mercedes της υπουργού, ο δήμαρχος έφυγε διαπληκτίζομενος σε πηγαδάκια με κάποιους της δημοτικής αντιπολίτευσης, οι δημοτικοί υπάλληλοι μάζεψαν τα σκουπίδια της παράστασης βάρυθυμα και κλείδωσαν πίσω τους το σταθμό. Ο κόσμος μαζεύτηκε στα σπίτια του, τραβήγκτηκε κι από μπαλκόνια και παράθυρα και έβαλε στο πρόγραμμά του να δει τις μεσημεριανές ειδήσεις: γιατί δεν μπορεί, κάπι θα δείξουν αφού υπήρχαν κάμερες στη "γιορτή".

Στην αιμόσφαιρα έμεινε κάπι από υπαλληλική επιπτίδευση και κοινωνική αφέλεια. Όσο για την αναξιοπρέπεια, αυτή θα γίνει ανχεύσιμη μόνο στο μέλλον.

ΠΑΡΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗΣ

Ένας χώρος μέσα στην πόλη που διαφέρει. Ένας χώρος που πεισματικά επιμένει να έχει άλλο χρώμα από τους γκρίζους τοίχους των πολυκατοικιών, να είναι πιο αληθινός από το γυάλινο τζάμι της τηλεόρασης, πιο ζωντανός από τις φεύγικες κούκλες των βιβριών.

Για το κτήμα που περιβάλλει τον πύργο βασιλίσσης ο λόγος, το οποίο πριν από λίγα χρόνια αποτελούσε έναν ελεύθερο και φυσικό χώρο. Εκεί που κάθε κάτοικος αυτής της πόλης μπορούσε να περάσει την ώρα του, να κάνει έναν περίπατο, να τρέξει, να παιξει, να ξεφύγει από τη μίζερη καθημερινότητα, να οικιοποιηθεί το χώρο με δρόπο επιθυμούσα.

Σε αυτό ήρθε να παρέμβει η "ευαισθησία" τριών δημάρχων. Εδώ και μερικά χρόνια το μεγαλύτερο τμήμα του κτήματος πέρασε στην ιδιοκτησία των δήμων Ιλίου, Αγίων Αναργύρων και Καματερού. Αυτοί ανέλαβαν αυτόκλπα την υποχρέωση να "αξιοποιήσουν" το χώρο και να τον μετατρέψουν σε Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης.

Φυσικά το γεγονός οτι από ελεύθερος χώρος έγινε ιδιοκτησία δείχνει όχι μόνο τη διάθεση των δημάρχων να μην αφίσουν ανεκμετάλλευτο ούτε ένα χώρο στην πόλη, αλλά και την σαφή τάση της πολεοδομίας για στρατηγική διευθέτηση του χώρου και προώθηση του κοινωνικού ελέγχου. Αυτό είναι που μας δείχνουν, άλλωστε και τα εμπορικά κέντρα που ξεφυτρώνουν μέσα στην πόλη καθώς και οι απαλλοτριωμένες και φωταγωγημένες πλατείες. Μέσα στα πλαίσια αυτά κινείται και η γενικευμένη αστυνόμευση, που από περίπτωση σε περίπτωση μπορεί να εκφράζεται από πεζά περίπολα, ειδικούς φρουρούς ή σεκοιούριτι. Σε αυτούς ανατίθεται η αποστολή της επαναφοράς της τάξης, όταν αυτή εκτραπεί και αντιτεθεί στο πολεοδομικό τερατούργημα και στον αστικό τρόπο ζωής.

Ας προσπαθήσουμε όμως να δούμε για λίγο τα πράγματα από τη δική τους οπτική. Έστω οτι έχεις 900 στρέμματα στην ιδιοκτησία σου και η Ε.Ε. προσφέρεται να καλύψει το 80% των 5 δις του προϋπολογισμού για το έργο. Τότε βλέποντας τόσο το βραχυπρόθεσμο κέρδος από τις μίζες των πολεοδόμων, των εργοδάβων και των μηχανικών, όσο και το μακροχρόνιο από την εμπορική εκμετάλλευση του διαμισφωμένου, πλέον, χώρου και ευαισθησία για το περιβάλλον θα αποκτήσεις και θα καυχιέσαι για το "τρανό στολίδι" της πόλης, που δημιουργήσες.

Βέβαια μπορεί αφενός το κτήμα στη φυσική του μορφή να είχε αυτοφυή και πλούσια βλάστησης αφετέρου η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση να μην είναι σε καμία περίπτωση προϊόν επιβεβλημένης ανάπτυξης, αλλά πώς αλλιώς να βαφτίσεις την απολιθωμένη φύση ενός τεκνητού τοπίου αποσπώντας ταυτόχρονα τη μεγαλύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση;

Οι επιπτευμένοι αυτοί σχεδιασμοί δεν θα μπορούσαν να έχουν σαν πρώτο πόστο ούτε άλλον έκτος απ' το κέρδος. Βασική δειτουργία του χώρου όταν πλέον θα έχει πάρει την τελική του μορφή θα είναι το εμπόριο του ελεύθερου μας χρόνου. Με εισιτήριο στην είσοδο, καφετέριες, περίπτερα, κυλικεία και άλλες μικρό-επιχειρήσεις εντός αλλά και γύρω που πάρκου, που βέβαια θα ελέγχονται από τους διαχειριστές-δήμους και θα επινοιάζουν το εκμετάλλευσμό κομμάτι τους, θα θυμίζει περισσότερο τους εμπορικούς πεζοδρόμους και τα μαγαζιά του Άλσους ή της Πετρούπολης. Δεν είναι μακριά άλλωστε η μεγάλη διοργάνωση του καλοκαιριού, το Rockwave Festival, που αποτέλεσε την ύστατη πρόβα για τους δήμους και αποτύπωσε με σαφή τρόπο τις κατευθύνσεις και τις διαθέσεις τους.

Μέσα σε όλο αυτό το θλιβερό πανηγύρι οι κάτοικοι καλούνται να γίνουν, για μια ακόμη φορά, απλοί καταναλωτές αστικών προϊόντων. Χωρίς καμία δυνατότητα συμμετοχής ή παρέμβασης στους σχεδιασμούς της διοίκησης και της αυτό-διοίκησης υποτάσσονται στον ετεροκαθορισμό του χώρου και του χρόνου τους από τα κάθε είδους αφεντικά και κουρδίζονται στους ρυθμούς της εργασιακής και καταναλωτικής εντατικοποίησης.

**Οι βαλβίδες αποσυμπίεσης των εξουσιαστικών σχεδιασμών
θα βιώσουν την οργή όσων αντιστέκονται.**

1985. Βιβλιοπωλείο στα Εξάρχεια. Σ' ένα από τα ράφια που εφάπτονται του πατώματος: εκεί που βάζουν οι βιβλιοπώλες τις αυτοεκδόσεις, τα βιβλία που τυπώνουν οι συγγραφείς μόνοι τους, με δικά τους έξοδα αλλά χωρίς δικά τους δημόσια ράφια: εκεί που πάντα αξίζει να φάχνει κάποιος, κι ανάμεσα σ' αυτούς που "καταντάνε" εκεί επειδή δεν έχουν τις "εκδίδουσες άκρες" να βρίσκει αυτούς που είναι εκεί κατ' επιλογήν τους. Έκει, και τον Γενάρη του 1985, μπορούσε κάποιος να συναντήσει την ποιητική συλλογή του Α. Καραγιάννη, "Κάγγελα", και λίγους μήνες αργότερα

αυτός ο ίδιος κάποιος μπορούσε να διαβάσει σε κάποιο μονόστηλο της εφημερίδας για τον θάνατο του "ποιητή" σε τροχαίο, σε κάποια κεντρική διασταύρωση των Ν. Λιοσίων. Επειδή η ιστορία μιας πόλης είναι η ιστορία πάνω απ' όλα των ανθρώπων της και επειδή η καλύτερη ιστορία ενός ανθρώπου δεν μπορεί παρά να είναι αυτή στην οποία ο ίδιος περιγράφει τον εαυτό του κι αυτά που σκέπτεται, δημοσιεύουμε αντιπροσωπευτικά αποσπάσματα από τις "εξόμολογήσεις" του συντοπίτη μας.

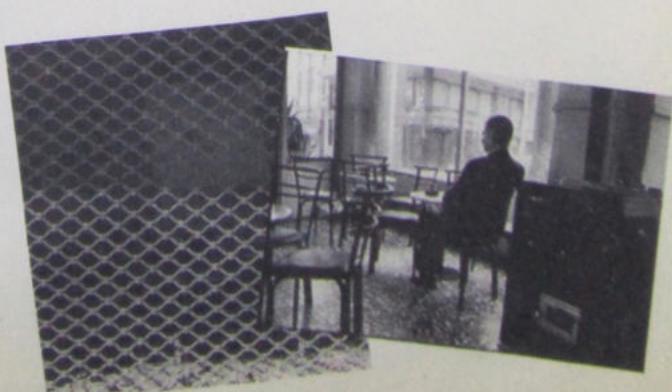
ΠΟΙΗΣΗ. Λίγα λόγια από τον Α. Καραγιάννη (....-1985)

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Ξαποχισμένες υπάρξεις.
Χαμηλώμενα βλέμματα.
Λυγισμένα ελπίδες.
Ένα πουκάμιο όνειρα.
Ένα κορμί προκαταλήψεις.
Απρόσωπες ιδέες.
Υποβαθμισμένα σχήματα συνουσίας.
Χαμελαίοντες για εταιρίες.
Μόδα καθοδηγούμενης προσωπικότητας.
Πωλούνται καλούπια
Ξεπερασμένος ποιητής
Ξύλινα ιδανικά για τη σόμπα.
Πωλούνται επιστήμονες σε ποικιλία.
Γιατροί-Δικηγόροι-Χημικοί-Μηχανικοί
Πωλούνται εμπρηστές για εφημερίδες
Και για δάση ειδικοί...
Πωλούνται των κομμάτων οι αρχηγοί
Υποσχέσεις για αγάπη σε ειμή πολύ φρηνή.
Πωλούνται σωματέμποροι δύλων των φυλών.
Πωλείται στην ασφάλεια το τμήμα ηδών.
Και κάθε μέρα ένας γνωστός
Κι ένας πολύ δικός μας
Πωλείται ασυνείδητα
Είναι ο εαυτός μας...

'Έξω από τις βιτρίνες, στη σκληρή άσφαλτο σ' ένα ντοσιέ γράφεις τις δημοσιογραφικές σου εντυπώσεις. Μ' ένα κυκλό τρόπο συλλαμβάνεις μηνύματα. προχωράς πέρα από το ουράνιο τόξο. Μ' άδεια την χαρδιά πίσω από τα κάγγελα των αδιάλλακτων σκοτώνεις την αγάπη σου. Υιοθετείς την κάθε μορφή κακία τους. Μαθαίνεις να λατρεύεις το γυαλιστερό σου μπριγιάν, το ακριβό σου αυτοκίνητο, την έγχρωμη τηλεόραση, τα ρούχα, το καινούργιο μέγχι απ', τις παραξενές τους... Οι γονείς αύριο θα βρουν τον γκόμενο σου ή τη φιλενάδα σου, υποδεικνύοντας κι έναν τρόπο να κάνεις έρωτα. Ποτέ δεν αφογχράστηκαν το βουβό κλάμμα σου τις νύχτες, τότε που θέλεις ν' αναφέις το σιγάρο να βγείς στο μπαλκόνι και να κραυγάσεις, όταν μετέωρα αιωρείσαι στο εκκρεμές της αιμφιβολίας. Φυσικά, σου προσφέρουν γενναιόδωρα μια αλυσσίδα δίπλα στο θησαυροφυλάκιο τους. Υποκύπτοντας στα είδωλά τους βυθίζεσαι στο καγγελωτό μαυσωλείο που σου στήνουν. Μετρημένοι στα δάχτυλα όσοι απόμειναν να παλεύουν τους γλοιούδεις χαμαιλέοντες, τους κρυμμένους παραλλακτικά μ' οποιαδήποτε μορφή συνανθρώπου. Απελπιστικά λίγοι όσοι προσπαθούν να σου εξηγήσουν πως δεν είναι εγκλήματα τα ανθρώπινα συναισθήματα της ανιδιοτέλειας. Εσύ όμως δέχεσαι τ' ανίερα χέρια να σ' ανεβάζουν στην κορυφή ανιδιτή, για να μπορούν να σε γκρεμίζουν όποτε δεν υποκύπτεις στις ορέξεις τους. Έτσι, μέσα από τα πελώρια κάγγελά τους σ' είδα να χάνεσαι, υπνωτισμένα με την αλλαγή ζωγραφισμένη πάνω σου, κι ένιωσα τόσο απάνθρωπο τον κόσμο... Τα χέρια μου ματωμένα κρατούν τις κρύες σιδεριές. Ψάχνω για ένα καπνό κάπου μακριά στον ορίζοντα.

ΧΩΡΟΣ ΡΑΔΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΘΕΡΣΙΤΗΣ

Μυθικό ή μή πρόσωπο που συναντάμε στην Ιλιάδα του Ομήρου σαν κοινό στρατιώπι, υπό τις διαταγές του "ποιμένα λαών" Αγαμέμνονα έξω από τα τοίχα της Τροίας. Η ιδιαιτερότητά του έγκειται στο γεγονός πως είναι το πρώτο άτομο στην Ιστορία (ως κοινός άνθρωπος) που εκφράζει δυνατά την γνώμη του ενάντια σε Βασιλιά, βρίζοντας τον Αγαμέμνονα κατά πρόσωπο και προτρέποντας τους υπόλοιπους απλούς στρατιώτες σε ανταρσία ενάντια στους αρχηγούς τους.

Είναι το πρόσωπο που εκφράζει την πρώτη άσκηση ελεύθερου λόγου απέναντι σε έναν Ήγεμόνα, που ασκεί την πρώτη ιστορικά ανταρσία ενάντια στην εξουσία.

ΧΩΡΟΣ: έμψυχος, ατομικής και συλλογικής δράσης, αρνητικός σε λιμνάζουσες συνευρέσεις και καφενόβιες συναναστροφές. Χώρος συνάντησης και επικοινωνίας. **Αυτοοργανωμένος** με οριζόντιες ισότιμες σχέσεις, ενάντια σε κάθετες ιεραρχικές δομές, αυθεντίες, εντολοδόχους, φωτισμένους πγέτες και ακολουθητές.

Αντιεμπορευματικός με τρόπο του που προσφορά και την αμοιβαίσπιτα, απέναντι στις σχέσεις και τις λογικές που οριθετούν τα εμπορεύματα και τα αντίτιμά τους. **Αυτόνομος** και εχθρικά διακείμενος στον όποιο ετεροκαθορισμό, στήριξη ή χορηγία από φορείς, θεσμούς, σπόνσορες, κτλ. Χώρος αυτόνομος, πρεσβευτής της άμεσης επαφής και αδιαμεσολάβητης επικοινωνίας, επιθετικός σε διανοούμενους "συνεργάτες", δημοσιογράφους, σχολιαστές και την προβολή μέσα από την "χρήση" της οργανωμένης διαμεσολάβησης τους πάνω στην κοινωνία (MME). Τοπίο αξιών αλλά και οργάνωσης των επιθυμιών μας προς την κατεύθυνση της **ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ** με ό,τι περιορίζει την κίνηση των ανθρώπων προς την ελευθερία.

ΡΑΔΙΟΥΡΓΙΑΣ:

εξεύρεσης μεθόδων **άρνησης** των καθημερινών εξαναγκασμών, πεδίο ελεύθερης **έκφρασης** και **δημιουργίας**, **επίθεσης** σε αυτονότες συμβάσεις και **σαμποταρίσματος** κάθε πράξης ή αντίληψης που εντείνει τον κοινωνικό έλεγχο και πειθάρχηση. Αναζήτησης τρόπων **άσκησης** της προλεταριακής ευφυίας, επιθετικές **αντιστροφές** των προοπτικών της εκμετάλευσης και καταπίστησης, αυθόρμητες **εκτροπές** της προστακτικής βίωσης της καθημερινότητας, έμπρακτος σαρκασμός της κρατικής παντούναμίας, παιχνίδια **ακύρωσης** της πιθικής και ιδεολογικής δικτατορίας των Μέσων, των εμπορευμάτων, των πραγμάτων.

ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ: του **Κράτους** και του πγεμονικού του ρόλου πάνω στην κοινωνία, των πλαστών **διαχωρισμών** βάσει του φύλου και της φυλής μεταξύ των ανθρώπων, της **εθνικής** αυταπάτης, της **πατριωτικής** ομοψυχίας, των **Κυρίαρχων** προτύπων, συμπεριφορών και αντιλήψεων, της **ταξικής** διάρθρωσης και του κοινωνικού ανταγωνισμού, των Αξιών αυτού του **εξουσιαστικού Πολιτισμού** και των υπηκόων του.

Ο ΘΕΡΣΙΤΗΣ:

δημιουργήθηκε από ανθρώπους κοινωνικά και πολιτικά δραστήριους στις περιοχές μας, με κοινό χαρακτηριστικό τους την **αναρχική αντιεξουσιαστική αντίληψη**. Η ύπαρξη του απότελεί τόπο συνάντησης, πεδίο οργάνωσης των δραστηριοτήτων αλλά και σημείο έπαφης με ανθρώπους που συναντάμε ή θα συναντηθούμε στις διαδρομές των επιλογών μας.

Μεγάλο μέρος των επιδιώξεων, που θα έχουν για αφετηρία τον χώρο αυτό, αφορά την **ΔΡΑΣΗ** και την **ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ** σε ζητήματα και καταστάσεις που βιώνουμε καθημερινά στις γειτονιές μας. Το πεδίο των ζητημάτων αυτών ξεκινά από την άμεση επίπτωση στις ζώες μας που έχουν αποφάσεις και επιλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των μαζικών φορέων, των κομματικών και εμπορικών συμφερόντων, και φτάνει μέχρι την Πολιτική και την άσκηση Εξουσίας σε κεντρικό επίπεδο. Επιχειρώντας έτσι να δρομολογήσουμε τρόπους από την μεριά μας για μια συνολική **κριτική**, αμφισβήτηση και σύγκρουση με τον Πολιτισμό που μας περιβάλλει.

Καρδιά του Θερσίτη είναι η **ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ**, ο διακειριστικός του χώρου χαρακτήρας της, δηλαδή η λειτουργία, η συντήρηση και η οργάνωση του, αλλά και η **ΠΟΛΙΤΙΚΗ** της υφής, δηλαδή η παραγωγή **ΛΟΓΟΥ** και **ΑΠΟΨΗΣ**, οι πρακτικές και οι δραστηριότητες που συναποφασίζονται μέσα σ' αυτή καλύπτουν όλη την ουσία και τις πτυχές του εγκειρήματος.

Ο τρόπος λειτουργίας της είναι η **ελεύθερη συμφωνία** μεταξύ των συμμετεχόντων, υπό το πρίσμα της **ισοτιμίας** του λόγου, της άποψης και των σχέσεων μέσα και έξω από αυτή και βρίσκεται μακριά αλλά και ενάντια από ψυφοφορίες και πλειονψηφικές λογικές. Η συνέλευση **πραγματώνει** και δρομολογεί τις αποφάσεις που παίρνονται μέσα σε αυτή, αλλά επίσης στηρίζει και προωθεί την άποψη διαφορετικής απόψη και πρωτοβουλιακή δράση, που εκφράζεται στα πλαίσια των αξιών και επιδιώξεων που έχουν συμφωνηθεί από κοινού.

Το εγκειρήμα αυτό θα είναι ζωντανό όσο θα αποτελεί **ΕΝΑ** από τη σημεία της δράσης και όχι τον αυτοσκοπό της. Γνωρίζει καλά πως οι λύσεις για τις σημεία που πραγματεύεται (ακόμη και τα ίδια των τα χαρακτηριστικά) είναι διαρκώς **σημεία Αγώνα**, τόσο στο εσωτερικό του όσο και στην κοινωνία. Επιδίωξή του είναι η πραγμάτωση της **ΑΛΛΗΛΕΙΤΥΗΣ** μεταξύ ανθρώπων που όντας καταπιεσμένοι, αποζητώνται τρόπους εξέγερσης ενάντια στο υπάρχον, της αλληλεγγύης που είναι η απαραίτητη εκείνη πίστη που διευρύνει τον αγώνα κάποιου για απελευθέρωση σε κοινή και κοινωνική υπόθεση. Επιδίωξή του είναι η **ΡΗΞΗ** με κάθε ειδούς εξουσία, οργανωμένη ή όχι, πιθελημένη ή μη, από το επίπεδο των μηχανισμών επιβολής της μέχρι όλο το φάσμα της καθημερινής μας ζωής.

ΑΠΡΙΛΗΣ
2001
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'
ΑΡΙΘΜΟΔΟΥ 6

Την ίδια μέρα ναζιστικής...
...και τη μην ξηρωώσουνε

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΙΧΟΥ θερσίτης

ΧΩΡΟΣ ΡΑΔΙΟΥΡΓΙΑΣ και ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ

Πετρούπολη, Διον, Άγ.Αναργύριο

PRILL
2001
Nr. 2

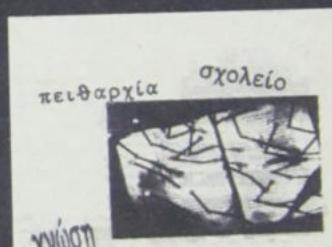
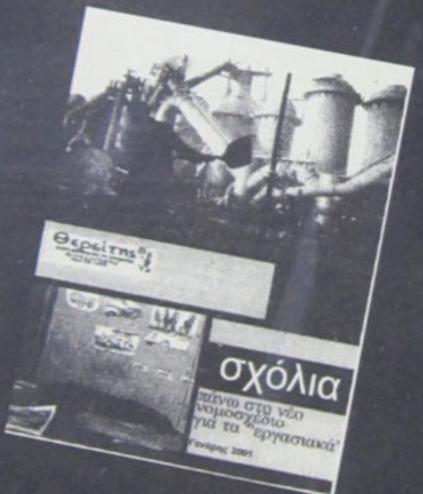
GAZETE AFISHE E "THERSITIS" NE SHQIP

Mirupafshim

PER SOLIDARITET DHE REZISTANCE

Petroupoli, Ilion, Ag.Anargini

ΕΔΩΔΙΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΗ ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΙΑΣ
25 Νοεμβρίου 2000

θερσίτης
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΙΧΟΥ
θερσίτης
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΙΧΟΥ

